

Gostanovitelji: občinske konference
SZDŽ Jesenice, Kranj, Radovljica,
Skofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

GLAS ILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gorenjska kreditna banka daje potrošnikom posojilo brez gotovinskega pologa

Odslej lahko dobijo posojilo tudi kmetje in študentje

Nova uredba o potrošniških kreditih, ki je bila sprejeta aprila, omogoča bankam, da le-te lahko odslej v večjem obsegu kreditirajo nakup avtomobilov in drugega industrijskega blaga. O tem, koliko bo kreditov in pod kakšnimi pogoji bodo dani, pa seveda odloča posamezna banka glede na svojo kreditno sposobnost. Ker je veliko občanov zanimalo za nove možnosti najetja potrošniških kreditov, smo se oglašili v Gorenjski kreditni banki in povprašali za pogoje.

Zavedeli smo, da od 15. maja dalje ta banka v svojih poslovnih enotah v Kranju, na Jesenicah, v Radovljici, Skofji Loki in v Tržiču daje potrošniške kredite do višine enega milijona starih din, medtem ko je bilo prej mogoče dobiti najvišje posojilo 600.000 S din. Za najetje kredita tudi ni več potrebna 20-odstotna lastna udeležba v gotovini, pač pa se od posojilne vsote odštejejo le obresti, ki znašajo 9 odstotkov. Seveda pa je višina kredita odvisna od prizidive kreditne sposobnosti.

Tako za nakup avtomobila prosilec lahko dobi kredit v višini 5,4 mesečnega dohodka z rokom odplačila dve leti in pol. Za 1 milijon kredita oz. z odštetjem obresti 890.000 Sdin mora posojilomalec imeti mesečni dohodek 166.000 S din; mesečni obrok odplačevanja pa je 33 tisoč 200 starih dinarjev. Za drugo industrijsko blago je rok plačila krajski, in sicer

dve leti. Zato je za najetje najvišjega kredita potreben še večji osebni dohodek, saj posojilomalec lahko dobi kredit v vrednosti 4,3 mesečnega dohodka. Torej za 1 milijon S din oziroma po obrestku obresti 910.000 S din je potreben mesečni dohodek 210.000 S din, mesečni obrok odplačevanja pa znese 41 tisoč 500 starih dinarjev. Za najetje kredita je potreben eden ali pa več porokov, odvisno od njihovih plačilnih možnosti. To pa oceni banka sama.

Odslej imajo možnost za najetje potrošniških kreditov tudi kmetje, in sicer v višini 1/5 osnove, od katere jim je odmerjen prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti za prejšnje leto. Kredit lahko dobijo tudi za nakup avtomobilske mehanizacije. Kmetje posojilomalcem morajo le predložiti banki ustrezno potrdilo, ki ga izda uprava za dohodke pri skupščini občine.

Se vnaprej bo banka dala posojilo 100.000 S din v gotovini. Seveda je to mogoče dobiti le v izrednih primerih ob rojstvu, smrti ali bolezni. Odplačni rok je 10 mesecev z obrestno mero 9 odstotkov. Za najetje tega posojila je potreben predložiti v primeru smrti mrlški list, ob rojstvu rojstni list in v primeru bolezni ali zdravljenja zdravniško spričevalo.

Gorenjska kreditna banka pa ni pozabila tudi na študente, dijake in druge, ki niso v delovnem razmerju. Ti lahko dobijo za nakup knjig posojilo v višini 80.000 S din za dobo dveh let in z obrestno mero 9 odstotkov. Seveda pa mora posojilomalec imeti poroka, ki je v rednem delovnem razmerju.

Gorenjska kreditna banka torej daje potrošnikom v okviru svojih možnosti ugodne kreditne pogoje, boljše kot nekatere druge v Sloveniji. Je pa tudi ena izmed redkih bank, ki je že tudi odslej dajala posameznikom potrošniške kredite, medtem ko je večina drugih bank kreditirala le trgovsko mrežo in je potrošnik šele pri nakupu blaga v določeni trgovini lahko dobil posojilo.

S. Zupan

23.000 vozil v 24 urah je skoraj zgornja meja teoretične prepustnosti

Bo kranjska prometna zadrega rešena?

Za obvoznico bi bilo treba milijardo sto milijonov starih dinarjev: od tega pa je kranjska občina pripravljena prispevati 550 milijonov starih dinarjev

Statistični podatki zadnjih let kažejo, da po cesti prvega reda skozi mesto, ki poteka po Jelenovem klancu, pride 80 odstotkov vseh tujih turistov vsako leto na odih v našo državo. Stevilka je vsekakor presenetljiva, vendar pa je verjetna že izčisto preprostega razloga. Zakaj? Se nekaj dni in začela se bo glavna turistična sezona. Z njenim pričetkom pa se bo v Kranju zopet ponovi-

la znana ugotovitev: cesta prvega reda skozi mesto, ki poteka po Jelenovem klancu, čez Savski most in se vzpenja po Gaštejskem klancu, bo tudi letos postal ozko globo. In če h koloni tujih avtomobilov ob 14. uri prištejemo še vsa domača vozila, potem brez zadrege še enkrat lahko zapišemo že znano kranjsko ugotovitev, da bodo takrat še

prometni miličniki v nevarnosti.

Ko so lani opravljali meritve o prepustnosti Savskega mostu v Kranju, so merilci ugotovili, da v 24 urah pelje čez most 23 tisoč osebnih vozil oziroma enot osebnih vozil (OVE — oznaka pomeni, da se vsa vozila — tovorni avtomobili in druga — preračunajo v osebne automobile). Če torej številko 23 tisoč primerjamo z normalno prepustnostjo Savskega mostu, ki znaša 13 tisoč osebnih vozil oziroma OVE ter z maksimalno, ki je le še za las večja od sedanje obremenitve (24 tisoč), potem lahko mirno in nedvoumno ugotovimo, da je cesta prvega reda skozi Kranj večkrat polno izkoriscena in rentabilna ter je vsak nadaljnji komentar odveč.

ISKANJE RESITVE

Takšno stanje, ki bo letos le še hujše, pa je narekovalo, da so v Kranju že pred dvema letoma resno začeli razmišljati o rešitvi prometne zadrege. Morda bo kdo rekel: že takrat je bilo prepozno! Da ne bo nesporazuma in neopravičenih očrkov, moramo povedati, da to niso bili začetki razmišljanj. Leti segajo prav tjakaj, ko se je začelo pri nas razpravljati o hitri oziroma avto cesti, za katero je bilo predvideno, da bo potekala mimo mesta. Po daljših razpravah in razpravah in raznih variantah je potem obvezala tista, ki je predvidevala, da bo moderna avto cesta potekala severno od Kranja. Tej varianti so se v Kranju tudi prilagodili, ko so pripravili že vse potrebitno za glavni priključek z avto cesto. Le-ta bi se nam-

(Nadalj. na 2. str.)

Očiščene in zmrznjene morske ribe

v prodajalnah

živila

Kranj

Dr. Branko Stangl

Jesenih bodo v Tržiču glasovali za samoprispevki

S sredstvi iz samoprispevka bi zgradili eno novo šolo in adaptirali dve starji osnovni šoli v tržiški občini.

Tržiška občinska skupščina je na zadnji seji (v torek, 28. maja) sprejela tudi priporočilo občinske konference SZDL Tržič o uvedbi krajevnega samoprispevka za izboljšanje materialnega položaja šolstva v tržiški občini.

Ko je občinska konferenca razpravljala o šolskih prostorih v tržiški občini, je ugotovila, da bi bilo potrebno zgraditi novo osnovno šolo v Bistrici pri Tržiču, adaptirati osnovno šolo heroja Brančiča in zgraditi nekaj novih učilnic pri osnovni šoli v Križah. Ker sredstev za omenjena dela ni mogoče zbrati drugače kot s samoprispevkom, je občinska konferenca SZDL v Tržiču menila, da bi letos jeseni v tržiški občini razpisali referendum za krajevni samoprispevek za gradnjo in popravilo šol. Kot rečeno so na seji občinske skupščine to priporočilo načelno sprejeli, upravní organi občinske skupščine pa bodo

do 1. septembra letos pravili vse dokumentacijsko gradivo. Po tem datumu pa bi družbenopolitične organizacije v tržiški občini začele s široko zasnovano akcijo, katere cilj bo uspešen rezultat referendumu o samoprispevku. Po predlogu članov občinske konference SZDL naj bi začeli z zbiranjem denarja, seveda, če se bodo Tržičani na referendumu iz-

rekli zanj, že 1. januarja prihodnje leto.

Če v nekaj besedah opišemo še vzdusje na seji občinske skupščine, ko je sprejemala to priporočilo, potem lahko trdimo, da so vsi odborniki soglasno ugotavljali, da je samoprispevki edina in najbolj primerna pot za ureditve tako pomembnega vprašanja kot je šolstvo.

V. Guček

Vsek deseti Jeseničan krvodajalec

Občinski odbor RK je 1964. leta začel voditi kartoteko krvodajalcev. Po teh podatkih je do danes evidentirano 2700 občanov-krvodajalcev, kar pomeni, da je vsak deseti Jeseničan krvodajalec. Večina njih je dala dvakrat ali trikrat kri, medtem ko je bilo doslej podejenih 91 srebrnih, 22 zlatih značk in 7 diplom (za tiste, ki so petnajstkrat dali kri).

Podrobnejša analiza kaže, da je med krvodajalci 44 odstotkov delavcev, 29 odstotkov uslužbencev, 4 odstotke ljudi na delovnih mestih z visoko šolsko izobrazbo in 12 odstotkov s srednjo šolsko izobrazbo in 11 odstotkov gospodinj in upokojencev.

J. V.

V nedeljo dopoldne se je na brniško letališče pripeljalo 63 izseljencev iz Avstralije, ki bodo ostali več tednov pri svojih v domovini. Na letališču so jih sprejeli tudi predstavniki Slovenske izseljenske matice. Še posebej prisrčno pa je bilo srečanje s svojci. — Foto: F. Perdan

Bo kranjska prometna zadrega rešena?

(Nadaljevanje s 1. strani) rec moral priključiti oziroma povezati na sedanje, že nekaj časa rekonstruirano cesto JLA. Preden so torek povrorno na resna razmišljana o rešitvi kranjske prometne zadrege, povejmo, da ne bo nesporazuma, le še to, da je gradnja predvidene avto ceste preložena najmanj do 1974. leta.

Bralci, predvsem pa prebivalci Kraja, se najbrž še dobro spominjajo poplave, ko je narasla Sava pretrgala most, ki povezuje Majdičev log s tovarno Tekstilindus. Takrat je bilo govora tudi o tem, da bi čez Savo naredili nov most. Občinska skupščina je tedaj tudi sklenila, da je treba raziskati ta del terena za gradnjo novega mostu. Iz tega pa je do danes nastala prava študija, ki je

pokazala nazadnje, da bi mestno cestno omrežje s sedanjo cesto prvega reda lahko močno razbremenila obvoznica. Zamsel pa je postala še toliko bolj aktuelna, ko se je pokazalo, da bo gradnja avto ceste preložena in da bi bila takšna rešitev tudi najcenejša in za Kranj prej ugodna kot slaba.

PREDNOSTI OD KATERIH JE NAJVEČJA DENAR

Ko je bila narejena lokacija obvozne ceste in sta bila načrta oziroma izdelana tudi dva idejna osnutka za obvoznico, pa so se naenkrat pokazale tudi prednosti takšne rešitve. Zaradi obvoznice, ki naj bi potekala od benčinske črpalke na Zlatem polju, skozi Majdičev otok preko dveh mostov čez Savo in se nato preko Merkurjevih

skladišč (Merkurjeva skladišča v jami pri tovarni Iskra) priključila na cesto prvega reda čez Gaštejski klanec, bi se bistveno razbremenil Savski most in Jelenov klanec. Druge prednosti pa so še:

- obvoznica ne bi speljala promet mimo mesta, ker so se naenkrat pokazale možnosti, da bi se Kranj tudi na tem področju lahko razviljal,
- turista, ki v gostem mestnem prometu ne more opazovati okolice, bi panorama Kranja, ki bi se mu odpirala z obvoznico, prej privabila v mesto kot pa speljala mimo,

- maksimalni vzpon na obvoznici bi znašal le 6 odstotkov,

- zaradi zasutja Merkurjeve Jame, bi bil dokončno rešen tudi ta problem,

- obvoznica bi omogočila

tudi gradnjo moderne železniške postaje,

- od vseh do sedaj predlaganih variant za rešitev ozkega prometnega grla (zanje bi bilo potrebnih 4 do 6 milijard dinarjev, ena pa bi veljala znatno več — gradnja viadukta z levega na desni breg Save) je predlagana najcenejša. Zanje bi potrebovali namreč milijardo in sto milijonov starih dinarjev.

NE GRE LE ZA MESTNO CESTO

Poglejmo še nekaj tehničnih in drugih podatkov.

V ugodnejši izmed dveh variant obvoznice je bil prvotno neposrečeno rešen odcep za mesto. Razen tega je bilo tudi eno od križišč malo preostro. Zato je bila naročena dodatna študija, s katero je na področju sedanja Merkurjeve Jame predviden krožni promet (rondo) s katerega bi

Tudi tržiški komunisti za ustanovitev medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko

Občinska konferenca ZKS v Tržiču je na svoji drugi seji sprejela tudi sklep o ustanovitvi medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko.

O tej problematiki so tržiški komunisti razpravljali že prej. Prvič so osnutek dokumentov zavrnili, ker naloge bodočega medobčinskega sveta niso bile dovolj jasno določene. Drugič pa se je občinski komite ZK v Tržiču strinjal s predlaganim osnutkom in ga zato tudi priporočil svoji konferenci naj ga sprejme.

Zakaj so se članji konference ZK v Tržiču odločili podpreti ustanovitev tega organa? V Tržiču menijo, da je na področju Gorenjske treba ustanoviti ustre-

zen organ ZK, ki bo sposoben učinkovito sodelovati pri reševanju skupnih problemov, zlasti še v organizaciji ZK. Tako je bilo na konferenci ZK, čutili preprčanje, da bo ustanovitev medobčinskega sveta ZKS spodbuds za novo kvalitetno dela in za širše naloge komunistov na Gorenjskem. Skratka, tržiški komunisti ne vidijo v novem organu ZKS nadaljevanja foruma bivših okrajev, temveč realno obliko, o kateri bodo lahko z izmenjavo stališč in s preučevanjem dela drugih občinskih komitejev ZK gorenjskih občin najlažje in najbolj ustrezzo prisliti do realnih ugotovitev in rešitev določenih vprašanj in problemov.

V. Guček

OBVESTILO

V četrtek, dne 6. 6. 1968 bo ob 16. uri v sejni dvorani Občinske skupščine Kranj 1. seja novoizvoljene

SKUPŠČINE STANOVALCEV
Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj

Predlog dnevnega reda je sledeč:

1. Otvoritev in izvolitev organov skupščine;
 2. Poročilo in razprava o nalogah skupščine stanovalcev pri gospodarjenju s skladom hiš, o delu podjetja ter o stanovanjskem gospodarstvu v občini Kranj;
 3. Volitve 15 članov, predstavnikov stanovalcev v razširjeni delavski svet podjetja;
 4. Razno.
- Vabilo so prejeli vsi izvoljeni člani skupščine. Hišni svetci, ki nam podatkov o izvoljenih članih skupščine niso poslali, vabil niso prejeli, lahko pa pošljajo svoje predstavnike, s tem da jim izročijo pooblastilo o izvolitvi.

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo
KRAJN

bil prehod v mesto in na obvoznico izredno tekoč in varen, prav tako pa je ublažil ostri zavoj na križišču. Obvoznica bi bila dolga okoli dva kilometra in široka pet metrov — cestišče (in se lesarska steza in pločnik) je predvideno milijardo in sto milijonov starih dinarjev. Bi Gaštejskemu klancu dolži še en pas cestišča (nad lezniško progro).

Takšna obvoznica seveda prav gotovo ni najboljša rešitev, če jo primerjam z hitro avto cesto. Vendar pa je ne bi mogli primerjati z hitro avto cesto, ker pa se ne z mestno cesto, ker pa se promet po njej odvija vedno neprimerno hitreje kot pa se sedaj po cesti preko rdeča čez Savski most v Jelenov klanec.

In če vermo, da je gradnja avto ceste preložena, vse druge variente pa so prav tako zaradi previsokih milijardnih

Tržički komunisti o gospodarstvu

Merilo aktivnosti članov ZK niso samo sestanki

V petek popoldne je občinska konferenca ZK v Tržiču razpravljala o gospodarjenju, delitvi dohodka, kadrovske politiki v tržičkih gospodarskih organizacijah ter o vlogi in načinu članov zveze komunistov.

Ob gradivu, pripravila ga je komisija za družbeno ekonomsko odnose in ekonomsko politiko pri tržički občinski konferenci ZK, se je razvila živahnina in plodna razprava, iz katere bomo skušali povzeti nekaj najznačilnejših ugotovitev. Se prej pa nekaj besed o gospodarjenju tržičkih delovnih organizacij oziroma tržičkega gospodarstva v preteklem letu.

Položaj tržičkega gospodarstva se je lani poslabšal, kar se zlasti odraža v povečanju zalog in surovin, neplačani realizaciji, povečanih terjatvah in obveznostih do kupcev, znižanju čistega dohodka, poslabšanju delitvenega razmerja na škodo skladov in v težavah pri prodaji izdelkov na tuja tržista. Zaloge materiala, polizdelkov, gotovih proizvodov in trgovskega blaga so se lani povečale za 14,3 odstotka. Pri povečanih zalogah so na prvem mestu gradbeništvo, komunalna dejavnost in gostinstvo. Zanimiva je tudi ugotovitev, da je imelo tržičko gospodarstvo ob koncu preteklega leta za 8 milijard dinar zalog, kar pa predstavlja glede na obseg proizvodnje in storitev že skrajno mojo rentabilnost. Lani so se obveznosti do dobaviteljev povečale za skoraj 20 odstotkov, terjatve pa za 57,1 %. Pri poslovnih stroških je največje povečanje pri izrednih nepredvidenih stroških — 82,8 %, reklamah 23,9 % in stroških materiala za 11 odstotkov. Vzporedno z naštetimi povečanjimi pa so se zmanjšali stroški investicijskega

zneskov nesprejemljive za nekaj časa, potem je najbrž razumljivo, koliko bi za Kranj pomenila takšna obvoznica, ki bi bila lahko zgrajena v dobrih dveh letih.

POLOVICO OBČINA — POLOVICO REPUBLIKA

Da bi uspeli uresničiti predvideno variantno, so v Kranju pripravili vse potrebe študije in jih poslali v oceno republiškemu cestnemu skladu s prošnjo, da bi prispeval del denarja za izgradnjo predvidene obvoznice. Predlagali so, da bi polovico prispeval h gradnji republiški cestni sklad, drugo polovico pa bi zagotovila kranjska občina. Tako je v Kranju za letos že rezerviranih 230 milijonov starih dinarjev za začetek gradnje. V prihodnjih dveh letih bi zagotovili še preostala manjšajoča

vzdrževanja ter prevozni stroški.

Tržičko gospodarstvo je v preteklem letu izvozo za 33,4 odstotka več svojih izdelkov kot leta 1966. Od celotnega izvoza je odpadlo na konvertibilno tržiče 59 odstotkov izvoza, 40,5 odstotka na vzhodna tržišča in 0,5 odstotka na kliničko področje. Največji tržički izvozniki so Bombažna predilinka in tkalnica, Peko ter Tovarna kos in srpov.

Z A PLAT ZVONA SE PREZGODAJ

Omenili smo že, da se je ob predloženem gradivu razvila živahnina in plodna razprava. V tem so tržički komunisti dopolnili predloženo gradivo?

Najbrž je treba najprej poudariti, so ugotovili tržički komunisti, da bi bilo danes še prezgodaj za bitje zvona — skratka, da počitaj tržičkega gospodarstva še zdaleč ni tako kritičen, da bi morali vprašanje o njegovem obstoju obešati na veliki zvon. To pa ne pomeni, da so v tržički občini zadovoljni s stanjem gospodarstva, ampak je bilo v vsej razpravi čutiti skrb in poudarjanje dolžnosti vseh, zlasti pa še komunistov, da bo tržičko gospodarstvo prišlo na bolj zeleno vejo. Med drugim je bilo v razpravi tudi slišati precej kritik na račun hitrega sprejemanja novih predpisov. »Federacija in njena administracija imata premalo stikov s terenom, z neposrednimi upravljavci, zlasti kadar gre za izdajanje pomembnih predpisov«, je menil nekdo izmed udeležencev razprave.

Tržički komunisti so med drugim tudi ugotovili, da kliring oziroma način medsebojne poravnave ni prinesel pričakovanih rešitev, še več, po mnenju tržičkih komuni-

stov je kliring spet en primer »drage šole«. Prav nezazumljiv je pojav, tudi tega so tržički komunisti grajali, da uvažamo takšne izdelke, ki jih ima naše gospodarstvo dovolj v skladisih. Iz tega lahko tudi sklepamo, da pri uvozu ni neke pametne politike, temveč uvozniki teže le po visokih dobičkih.

In na koncu še nekaj besed o aktivnosti članov ZK v tržičkih delovnih organizacijah. Po mnenju večine udeležencev druge seje občinske konference ZK v Tržiču aktivnost članov ZK ne moremo meriti po številu bolj ali manj formalnih sestankov, temveč po tem, kako je prisotnost komunistov čutiti v delovnih organizacijah. Na drugi strani pa je v delovanju članov ZK v tržički občini čutiti napredok v tem, da v občini skoraj ni delovnega človeka, ki bi bil do današnjega gospodarskega položaja brezbržen. Drug pozitiven premik pa je v pametnem, trezrem in zavzetem razpravljanju o gospodarjenju vsake delovne organizacije. Ob tem pa je treba omeniti še drugo plat, ki se kaže v tem, da je nekaj aktivov ZK še vedno premalo prisotnih v delovni organizaciji. Zato bo ena izmed prihodnjih nalog tržičkih komunistov v tem, da bodo aktivni ZK v večji meri seznanjeni s stanjem delovne organizacije in če bodo, potem bo bojazen, da bi jih razni pojavi našli nepripravljeni, odveč. Seveda pa ne gre samo za seznanjenost komunistov o delovni organizaciji, temveč morajo imeti o svoji delovni organizaciji jasno sliko tudi vsi zaposleni, kajti le potem bomo lahko govorili o dejanskem samoupravljanju in govorice, da niso bili vsi seznanjeni, bodo s tem odpadle. V. G.

Začetek gradnje obvoznice je torej trenutno odvisen od republiškega cestnega skladu, kjer imajo tudi idejne osnutke predvidene obvoznice.

Ceprav ne vemo, kakšna bo odločitev, pa najbrž lahko ugotovimo, da takšne finančne rešitve za cesto, ki pravzaprav ureja promet na cesti

Radovljiska industrija lani

Ze površen pregled najpomembnejših podatkov o gospodarjenju nam pove, da je industrija v radovljiski občini lani dosegla zelo slabe rezultate. Prodaja se je v celoti povečala le za 3 %, pri tem pa je bila v kovinski industriji manjša kot leta 1966, in sicer v Verigi za 2 % in v TIO Lesce za 5 %. Iskra Otoče pa je lani imela kar za 15,5 % manjšo prodajo kot leto prej.

Zaradi uspešnega poslovanja v tovarni ELAN se je celotni dohodek nekoliko povečal, manjši kot leta 1966 pa je bil v kovinski, lesni in tekstilni industriji. Neto produkt se je zmanjšal za 7.400.000 dinar ali za 10,9 %.

Ceprav se je dohodek podjetij zmanjšal, so se osebni dohodki povečali za 7,4 %. Ponekod so bila povisjana zaradi nizkih osnov v letu 1966 upravljena v Verigi, TIO, Iskri Otoče ter v tekstilni industriji.

Zaradi manjšega dohodka podjetij in seveda višjih osebnih dohodkov je v vedeni podjetij ostalo zelo malo sredstev za sklade. Skupno je industrija radovljiske občine namenila v poslovni sklad lani 8.114.000 dinar, predlanskim pa še 21.242.000 dinar, Le Elan in Kemična tovarna Podnari sta dosegla večji poslovni sklad kot leta 1966, medtem ko v Verigi v poslovni sklad niso namenili ničesar, v TIO le 0,6 %, v Iskri Otoče 1,8 %, in v Almiri 6,8 % od dohodka podjetij. Tako majhna sredstva v poslovnom skladu seveda manjšajo možnosti za razširjeno reproducijo in večjo konkurenčno sposobnost industrije. Vse to hkrati v neki meri dokazuje, da so šla sredstva, ki so bila z reformo prenesena na podjetja, za večje prispevke in osebne dohodke, zato vprašanje sredstev za hitrejo modernizacijo industrije še naprej ostane nerešeno.

S. Z.

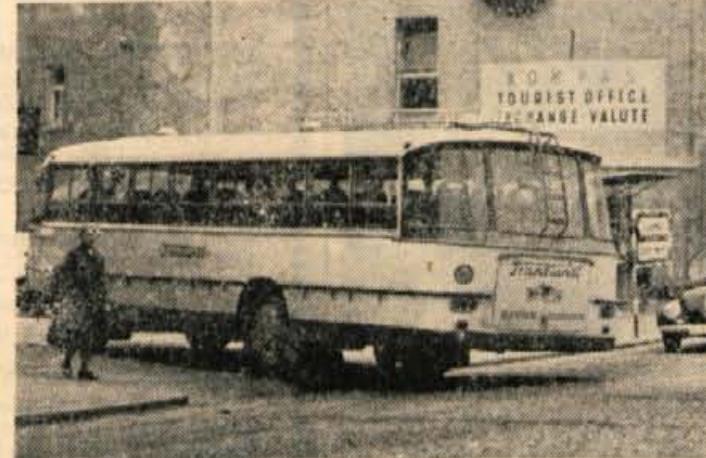
Škofjeloško gospodarstvo v prvih treh mesecih

Poprečni mesečni dohodek 85.500 S din

V prvih treh letosnjih mesecih je poprečni osebni dohodek v škofjeloškem gospodarstvu znašal 82.500 S din in je bil za 3,7 odstotka višji kot v enakem lanskem obdobju. Najvišji poprečni osebni dohodek je dosegel Projektivni biro, in sicer 196.900 S din, najnižjega pa obrtno podjetje Usluge 41.300 S din.

Po posameznih panogah so se marca najbolj povečali osebni dohodki v komunalno stanovanjski dejavnosti, in sicer za 16,3 %, družbenih in državnih organih za 14,9 %, kulturni in socialni dejavnosti za 10,7 %, kmetijstvu 9,8 %, najmanj pa v trgovini za 0,6 %, industriji 6,6 % in obrti za 5,7 %. Sicer pa so nekatere dejavnosti v škofjeloški občini v marcu zabeležile celo nižje osebne dohodke kot v tem času lani, in sicer gozdarstvo za 23,5 %, gradbeništvo za 18,6 % in promet za 3,3 odstotka.

-sz

Ko se bo začela še glavna turistična sezona, bo kranjsko ozko prometno grlo postal še bolj izrazito — Foto: F. Perdan

prvega reda, ne bi kazalo odklanjati zaradi nenajboljših tehničnih rešitev (v primerjavi s hitro avto cesto); posebno če vemo, da so vse — ra-

zen one, ki ji pravimo avto cesta, vendar je njena gradnja predvidena šele po letu 1974 — zaradi ekonomskih prilik neizvedljive. A. Z.

Gospodarstvo ne pozna mirovanja

Dvanajst točk dnevnega reda trinajste skupne seje obeh zborov skupščine občine Jesenice so odborniki premeli v dobrih štirih urah. Največ razprave in kritičnih pripomb je bilo izrečenih k predlogu za izdajo soglasja povečanim cenam v mestnem prometu in k predlogu živilskega kombinata Žito Ljubljana za spremembo cen kruha.

Prometno podjetje Ljubljana-Transport, poslovna enota Jesenice, je namreč vložila zahtevek za odobritev povišanja tarif v mestnem potniškem prometu. Svoj zahtevek utemeljuje s tem, da so se danje tarife v mestnem potniškem prometu v veljavi od 1. septembra 1965. leta. OJ tedaj pa do danes se je benzin podražil za 20 — 24 odstotkov, plinsko olje za 10 odst., revalorizirana vrednost osnovnih sredstev terja dodatne obremenitve za podjetje, pa tudi zavarovalne premije so znatno višje. Na relaciji Hrušica-Koroška Bela naj bi se vozovnice podražile za 23 odstotkov, na drugih linijah pa za deset odstotkov. Odbornik Smolej je na seji skupščine dokazoval, da niso predloženi točni izračuni o odstotku podražitve. Ker je bilo glede tega več nejasnosti, odborniki o predlogu niso glasovali. Ponovno bo ta predlog na dnevnu redu na eni izmed prihodnjih sej skupščine.

Ker so tudi pri predlogu za spremembo cen kruha razpravljali o podražitvi, so nekateri odborniki očitali predlagateljem sprememb cen, da vsako podražitev opravičujejo z delovanjem reformnih ukrepov. »Ali nismo na startu reforme 1965. leta dejali, da bodo cene ostale na isti ravni?« smo slišali na seji. France Zvan, predsednik občinske skupščine, se s takšnim tolmačenjem reforme ni

strinjal in je v zvezi s tem dejal: »Ali nismo ob začetku reforme postavili temelje za prehod na blagovno-tržne odnose. Gospodarstvo ne pozna mirovanja. V takšnih odnosih blago išče denar, material potrošnika. Vsak dan krčimo seznam kontroliranih cen.« Odborniki so predlog živilskega kombinata Žito Ljubljana za spremembo cen kruha.

Na seji so izdali soglasje o pripojitvi otolskega oddelka zdravstvenega doma Kranj k splošni bolnišnici Jesenice. Ta organizacijska sprememb je bila potrebna zaradi tega, ker po sprememjenih predpisih o organizaciji zdravstvene službe bolniški oddelki zunaj bolnišnic ne morejo več obstojati. Zato zdravstveni dom Kranj ni več pooblaščen opravljati dejavnost, ki je bolniškega pomena, potrebe po uslugah otolskega (bolezni ušes) značaja pa so na območju Gorenjske ostale nespremenjene. Začasni oddelek pri splošni bolnišnici Jesenice bo imel na voljo okrog 40 postelj.

Na prošnjo Slovenjalesa je skupščina oprostila obračunavanja amortizacije za dobo 6 mesecov počitniški dom Macesnov gaj v Gozd Martuljku, zavrnili pa so predlog za oprostitev plačevanja obresti na poslovni sklad.

Na seji so sprejeli sklep, da se trg. podjetju Delikatesa Jesenice odda s pogodbo zemljišče v izmeri 3580 m² v Mojstrani za gradnjo samoposredne trgovine proti platu 21.480 N din.

Odborniki so potrdili zaključni račun proračuna občine Jesenice za preteklo leto, sprejeli predlog odloka o premiji za kravje mleko ter sprejeli še nekatere odloke oziroma soglasja, o katerih poročamo v posebnih sestavkih. **J. Vidic**

Zaposlovanje lahko povečamo samo s povečano gospodarsko aktivnostjo, s povečano proizvodnjo — takšen sklep, ki ima prizrok apela, lahko zasledimo ob vsakem razgovoru o usodi tistih, ki čakajo na zaposlitev.

Težko je govoriti o hitrejšem rastu gospodarske proizvodnje, če je njeno tržišče ozko, če imamo nekoliko sto tisoč nezaposlenih, medtem ko so desetišči zaposleni z minimalnimi osebnimi dohodki — skratka, ljudje brez kupne moči. In to je že druga ugotovitev iz omenjenih razgovorov.

Lahko bi rekli, da obe ugotoviti spominjata na zgodbo o kokoši in jajcih. Brez povečanja proizvodnje ne more biti večje zaposlenosti, a brez večje zaposlenosti (večje kupne moči) ne moremo goroviti o ozvljanju proizvodnje. Kje lahko iščemo izhod iz tega začaranega kroga?

Dva do tri odstotka
Pred dogovorom na vprašanje si oglejmo nekaj najzanimivejših statističnih podatkov o zaposlovanju:

Prehod na reformsko mera gospodarjenja ni prenesel previlegia števila zaposlenih. Za neko državo je neodpustljivo, da svoj skupni proizvod povečuje v največji meri s povečevanjem števila zaposlenih, ne pa z povečevanjem delovne produktivnosti — in pri nas je bilo tako vse do reforme. Povečevanje družbenega proizvoda gre v 75 odstotkov na račun povečanega števila zaposlenih, a na račun produktivnosti le v 25 odstotkih. Tako se je z srednjoročnim načrtom predvidena visoka stopnja zaposlovanja zmanjšala na dva do tri odstotke letno.

V zadnjih letih se je razmerje med porastom zaposlovanja in produktivnosti v mnogočim izboljšalo in to lahko štejemo kot uspeh reforme. Medtem ko se je od

leta 1952 do 1964 družbeni proizvod povečal za 10,8 odstotka, zaposlenost za 6,6 odstotka in produktivnost za 3,9 odstotka letno, pa se je zaposlenost od leta 1964 do dan zmanjšala za en odstotek, medtem ko je bil družbeni proizvod večji za 4 odstotke, produktivnost pa za 5 odstotkov letno.

Napačna mišljenja

Ob tem precej velikem uspehu reforme pa je prišel tudi njen — nič manj velik — neuspeh. Ta se kaže v velikem številu nezaposlenih, ki je tako veliko, da bo letos in prihodnji dve leti primanjkovalo okoli milijon prostih delovnih mest. Danes namreč vsi ugotavljajo, da se celo zelo skromna predv. devanja o zaposlovanju ne uresničujejo in da je danes manj zaposlenih Jugoslovov kot pa ob reformi.

Stevilo zaposlenih na tisoč prebivalcev je upadelo v vseh republikah — v Bosni in Hercegovini od 136 na 126, v Črni gori od 143 na 131, v Hrvatski od 217 na 204, v Makedoniji od 160 na 148, v Sloveniji od 311 na 292 in v Srbiji pa od 167 na 162. V celoti državi je danes na vsakih tisoč prebivalcev deset zaposlenih manj kot pred tremi leti — 174 proti 184.

Vzrokov takšnega položaja je več. V nekaterih delovnih organizacijah so reformo napočno razumeli in sta odpuščanje ter nezainteresiranost za nove delavce postala glavna in večkrat tud; edina pot za večjo produktivnost.

Državni organi in predstavnitska telesa, čeprav so predvidevali težave pri zaposlovanju, so nekoliko zakasnili pri odpravljanju teh težav. Do zmanjšanja zaposlenosti je prišlo tudi zaradi upadanja investicij, same struktura investicij v celoti pa ni nikogar stimulirala, da bi povečevala zaposlenost.

Tako smo začeli biti platzona, in to sedaj, ko je nezaposlenost dosegla takšno stopnjo, da o njej govorimo kot o velikem ekonomskem in političnem problemu. Brez poselnosti pa ne zadeva samo tiste, ki danes še nimajo dela, temveč tudi nad ogromnim številom delavcev visok Damoklov meč odpuščanja, saj lahko po najskromnejših ocenah pričakujemo odpust 200.000 delavcev, ne da bi imelo gospodarstvo pri tem kakšno škodo. Tako lahko zapišemo, da negotovost in strah pred odpustom ustvarjata zelo neprimerno vzdusja za uresničitev reformnih nalog.

Tanjung-vig

V torek ob 16. uri popoldne se je na Titovem trgu v Kranju zbralo 35 cicibanov s skiroji, ki so se pomerili v spretnostni vožnji. Tekmovanje je organiziralo AMD Kranj, udeležilo pa se ga je po 5 otrok iz šestih kranjskih vrtec in Šenčurja. Prvo mesto je osvojila ekipa vrteca Tatjane Odrove, drugo vrtec Kekec in tretje vrtec Iva Slavca iz Kranja. Vsi vrtci so dobili za nagrado otroško kolo, žogo in komplet kock za sestavljanje, ekipa, ki je osvojila prvo mesto, pa še prehodni pokal. Na sliki: otroci z zanimanjem pričakujejo izid tekmovanja — Foto: F. Perdan

Zaposlovanje — v začaranem krogu

Zaposlovanje lahko povečamo samo s povečano gospodarsko aktivnostjo, s povečano proizvodnjo — takšen sklep, ki ima prizrok apela, lahko zasledimo ob vsakem razgovoru o usodi tistih, ki čakajo na zaposlitev.

Težko je govoriti o hitrejšem rastu gospodarske proizvodnje, če je njeno tržišče ozko, če imamo nekoliko sto tisoč nezaposlenih, medtem ko so desetišči zaposleni z minimalnimi osebnimi dohodki — skratka, ljudje brez kupne moči. In to je že druga ugotovitev iz omenjenih razgovorov.

Lahko bi rekli, da obe ugotoviti spominjata na zgodbo o kokoši in jajcih. Brez povečanja proizvodnje ne more biti večje zaposlenosti, a brez večje zaposlenosti (večje kupne moči) ne moremo goroviti o ozvljanju proizvodnje. Kje lahko iščemo izhod iz tega začaranega kroga?

Dva do tri odstotka
Pred dogovorom na vprašanje si oglejmo nekaj najzanimivejših statističnih podatkov o zaposlovanju:

Prehod na reformsko mera gospodarjenja ni prenesel previlegia števila zaposlenih. Za neko državo je neodpustljivo, da svoj skupni proizvod povečuje v največji meri s povečevanjem števila zaposlenih, ne pa z povečevanjem delovne produktivnosti — in pri nas je bilo tako vse do reforme. Povečevanje družbenega proizvoda gre v 75 odstotkov na račun povečanega števila zaposlenih, a na račun produktivnosti le v 25 odstotkih. Tako se je z srednjoročnim načrtom predvidena visoka stopnja zaposlovanja zmanjšala na dva do tri odstotke letno.

Napačna mišljenja

Ob tem precej velikem uspehu reforme pa je prišel tudi njen — nič manj velik — neuspeh. Ta se kaže v velikem številu nezaposlenih, ki je tako veliko, da bo letos in prihodnji dve leti primanjkovalo okoli milijon prostih delovnih mest. Danes namreč vsi ugotavljajo, da se celo zelo skromna predv. devanja o zaposlovanju ne uresničujejo in da je danes manj zaposlenih Jugoslovov kot pa ob reformi.

Stevilo zaposlenih na tisoč prebivalcev je upadelo v vseh republikah — v Bosni in Hercegovini od 136 na 126, v Črni gori od 143 na 131, v Hrvatski od 217 na 204, v Makedoniji od 160 na 148, v Sloveniji od 311 na 292 in v Srbiji pa od 167 na 162. V celoti državi je danes na vsakih tisoč prebivalcev deset zaposlenih manj kot pred tremi leti — 174 proti 184.

GORENJSKA KREDITNA BANKA

* poslovnimi enotami
KRANJ, JESENICE, RADOVLJICA, SKOFJA LOKA,
TRZIC

RAZPISUJE ZA SVOJE VARČEVALCE

dve veliki nagradni žrebanji

SKUPNO 200 NAGRAD
v vrednosti
PREKO 82.000.— N DIN

dne 14. 8. 1968 in
14. 2. 1969

Prvi nagradi sta:

DVA OSEBNA AVTOMOBILA ZNAMKE SKODA

Za vlagatelje, ki bodo od 1. 1. 1968 do 31. 1. 1969 vezali dinarske ali devizne prihranke v višini

2.000.— N din za dobo 1 leta ali

1.000.— N din za dobo 2 let

VSAKOMESECNO ZREBANJE od 1. JUNIJA 1968 DALJE

Dva srečna dobitnika bosta pri vsaki poslovni enoti vsak mesec nagrajeni z lepo nagrado za varčevalce navedenih vlog, ki bodo povečali vlogo v mesecu vsaj za 100.— N din

NAGRADE: 70 ročnih ur Darwil v vrednosti nad 14.000.—

— ZREBANJE STANOVAJNSKIH VARČEVALCEV

Pripravljenih je 10 denarnih nagrad v vrednosti 5.100.— N din, ki se koristijo za nabavo gradbenega materiala in opreme po izbiri za osebe, ki varčujejo za dobo 2 let ali več.

Kredit za javno razsvetljavo v Tržiču

Znano je, da so se gorenjske občine dogovorile o delitvi obresti na poslovni sklad, ki jih plačuje podjetje Elektro Kranj v kreditni sklad Gorenjske kreditne banke. Po tem dogovoru odpade na občino Tržič 224.000 S dinarjev kreditnih sredstev

in po družbenem planu tržiške občine je predvideno, da bo občina iz teh sredstev najela kredit za javno razsvetljavo.

Tako so odborniki obeh zborov občinske skupščine v Tržiču pred kratkim že sprejeli sklep o najetju kredita

za ureditev javne razsvetljave na Partizanski cesti, v naselju Preska ter za gradnjo transformatorske postaje v Ročevnici. Občinska skupščina se je tudi obvezala, da bo vsako leto v proračunu zagotovila sredstva za odplačilo omenjenih posojil. **vig**

TEHNIKA SREDNJA SOLA METALURSKA IN STROJNE STROKE pri Železarskem izobraževalnem centru Jesenice — objavlja

V P I S

učencev v I letnik šolskega leta 1968/69 za naslednje oblike šolanja:

I. ODDELKI ZA MLADINO:

za poklic metalurški tehnik
za poklic strojni tehnik

sprejem dne 26. 6. 1968 ob 7. uri
sprejem dne 26. 6. 1968 ob 7. uri

če bodo prosta mesta, bo objavljen naknadni razpis.
Pogoji za vpis so:

- uspešno končan 8. razred osnovne šole
- starost do 18 let
- dobro telesno in duševno zdravje
- uspešno opravljen pismeni preizkus znanja iz slovenščine in matematike

Prijava za sprejem:

— prošnjo kolkovanjo s 50 S din je potrebno poslati na ravnateljstvo šole do 25. 6. 1968. K njej je potrebno priložiti:

- spričevalo o osnovni šoli
- rojstni list
- mnenje šole
- kratki življenjepis
- 2 znamki po 50 S din

Pri pismenem preizkusu znanja boste potrebovali pisalni pribor. Komisija za izbor bo obvestila kandidate še na dan sprejema, kdo je izpolnil pogoje za vpis. Sprejeti bodo hkrati dobili pismena navodila za prihod v šolo. Oddaljeni imajo možnost bivati v šolskem internatu. Mesečna oskrbovalnina znaša 27.000 S din. Za sprejem v Dom morajo interesenti poslati posebno vlogo na Upravo doma.

II. ODDELKI ZA ODRASLE:

A)

za poklic metalurški tehnik
za poklic strojni tehnik

prijava do 4. 7. 1968
prijava do 4. 7. 1968

Pogoji za sprejem so:

- uspešno dovršena ustrezena poklicna šola
- stalno delovno razmerje kandidata
- redno plačevanje mesečne šolnine

Prijava je potrebno poslati na ravnateljstvo šole in priložiti:

- prošnjo za sprejem kolkovanjo s 50 S din
- spričevalo o zaključnem izpitu na poklicni šoli
- izjava o rednem plačevanju šolnine za mesec naprej ne glede ali plača sam ali podjetje
- rojstni list
- potrdilo, da je v stalnem delovnem razmerju
- 2 znamki po 50 S din

Solanje traja 3 leta. Pouk je organiziran 4 krat na teden popoldne od 15.20 do 20.25 po 6 ur skupaj, tedensko 24 ur.

B) za poklic delovodje kovinarske stroke:

Prijava do 9. 7. 1968

Pogoji za sprejem so:

- uspešno dovršena poklicna šola
- 5 let prakse
- stalno delovno razmerje ali obrt
- redno plačevanje šolnine v višini 13.000 S din mesečno

Prijava je potrebno poslati na ravnateljstvo šole in priložiti:

- prošnjo za sprejem kolkovanjo s 50 S din
- spričevalo o dovršeni poklicni šoli
- rojstni list
- potrdilo o ustreznih praksi
- izjava o rednem plačevanju šolnine ne glede ali jo plačuje sam ali podjetje
- potrdilo, da je v stalnem delovnem razmerju ali, da ima obrt.

Solanje traja 3 leta. Pouk bo organiziran 3–4 krat na teden po 4 ure, od 16.–20. ure. Po končanem solanju je zaključni izpit. Program delovodske šole ustreza tudi profilu mojstra.

Informacije daje tajništvo šole.

Ravnateljstvo tehničke srednje šole

Ob dnevu krvodajalcev

Pesem, lutke in življenjska tekočina

»Mama,« je zadovoljno dejala hčerka, ko je prvič dala kri, »po tvoji poti hodim.«

Dan krvodajalcev. Dan ljudi, ki se jih spominjam enkrat na leto, iščemo in potrebujemo pa vsak dan.

Kako plemenito delo storiti, ki se odzove klicu bolnišnic, ko le-te potrebujejo kri za bolnike. Kri za nesrečah ali boleznih. Za sorodnika, soseda, prijatelja, znanca ali neznanca. Pozimi in poleti. Vsak dan, vsako noč, ob vsakem času.

Na Jesenicah sem obiskal žensko, ki je že 43-krat darovala kri. Njena zgodba je košček naše vsakdanosti.

15-letni fant je 1941. leta zapustil starše in Jesenice, ker ni želel služiti Nemcem. Odšel je v Novo mesto, kjer je naprej študiral. Italijani so ga zaprli, po kapitulaciji Italije pa je mladenič odšel v partizane. Prišla je svoboda in mati ni vedela, ali je sin živ ali ne. Dva meseca kasneje pa je sin v partizanski uniformi potkal na domača vrata. Mati je bila presečna. Nekaj dni kasneje je Radio Ljubljana poročal, da je v ljubljanskih bolnišnicah še vedno veliko ranjenih partizanov in da bolnišnice potrebujejo večje količine kruž. Mati, ki se ji je vrnil sin, se je prijavila v zahvalo naključju, da se ji je sin živ in zdrav vrnil iz vojne. In tako je mati postal krvodajalka. Od takrat pa do danes je dala 43-krat kri. Ta Jesenčanka je ELZA CEGNAR, po rodu Korošica iz Rožne doline.

Elza in lutke, Elza in pesem, Elza in kri. O čem naj pišem? V njenem stanovanju na plavžu so me obkrožale čudovite lutke v gorenjskih narodnih nošah. In te miniaturne narodne noše so stekane pod spremnimi Elzinimi prstimi s kopico potrpljenja in dobre volje. Elza je 40 let peli pri pevskem zboru DPD Svoboda Jesenice in deset let

pri jeseniških folklorističnih bratih Friderik Lupša je poklicni operni pevec ljubljanske opere.

Zamknjen v lutke, o katerih mi je tako živahnopravljeno povedovala, bi skoraj pozad.

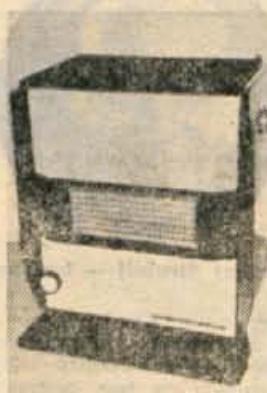
bil, čemu sem prišel k Elzi. Prisluhmimo, kaj mi je povedala:

»Pred leti se je pripetila nesreča. Gasilci, ki so sodelovali pri reševanju, so me prisli opolnoči iskat z avtomobilom, da bi dala kri za nesrečence. Zelo se je mudilo. Minute so odločale o življenju ponesrečencev. Oblikala sem samo copate in haljo. Hčerka se je zbudila, in ko je v polsnu zagledala ljude in uniformah, je zajokala. V uniformah namreč ni prepoznačila gasilca, zato je mislila, da so me arretirali. Ko sem se vrnila iz bolnišnice, je hčerka še vedno jokala. Zdaj stanuje v Kranju in je pred nekaj dnevih prvič dala kri. Ze med vratil mi je dejala: Mati, po tvoji poti hodim.«

Elza ni mogla skriti zadovoljstva, da je tudi hčerka krvodajalka.

J. Vidic

NOVO!

UVODZENE
TRAJNOZARNE PEČI
KUPPERSBUSCH

- minimalna poraba premoga
- izkoristek do 87 % gorljivih snovi
- do 13 kg premoga za 36 ur gorenja
- brez vsake nevarnosti
- premog žari neprekiniteno vso zimo
- estetska oblika

Peči lahko nabavite, dokler traja zaloga pri

TRGOVSKEM PODJETJU
KURIVO KRAJN

Nevsakdanji kulturni dogodek

Nastop Slovenskega okteta v Kranju

V petek, 7. junija bo po daljšem času v Kranju zopet nastopil Slovenski oktet pod vodstvom direktorja folklornega instituta v Ljubljani dr. Valensa Voduška. Tokrat se

dr. Valens Vodušek — vodja oktet in direktor folklornega instituta v Ljubljani

bo kranjskemu občinstvu predstavljal v precej pomlajeni oziroma spremenjeni sestavi. Od starih članov so namreč v oktetu ostali le še Božo Grošelj, Andrej Štrukelj, Tone Kozlevčar in Marjan Ste-

Danilo Čadež — prvi tenor

fančič. Novi člani oktetata, ki se bodo v petek predstavili Kranjčanom, pa so: Jože Kores, Danilo Čadež, Peter Čare in Peter Ambrož.

Jože Kores — prvi tenor

Slovenski oktet je bil ustanovljen 1951. leta v Ljubljani. Od takrat pa do danes je imel vrsto uspehl koncertov doma in po svetu in tako postal eden izmed najboljših in najbolj priznanih slovenskih vokalnih ansambljev. Njihovi številni nastopi v raznih mestih Evrope, Azije in Severne Amerike ter poahlne kritike v časnikih vseh velikih mest nedvomno potrjujejo njegovo kvaliteto. Oktet je do sedaj nastopil in dosegel velike uspehe med drugim v Londonu, Parizu, Osu, Le-

ningradu, Pekingu, Irkutsku, Los Angelesu, New Yorku, Rimu itd. ter v raznih krajih Slovenije in Jugoslavije. Med večje uspehe, ki jih je oktet imel v 17 letih, pa sta nedvomno tudi dve Prešernovni nagradi, ki ju je dobil 1957. in 1964. leta.

V petek bo imel Slovenski oktet v Kranju tri nastope. Najprej se bo dvakrat predstavil mladini kranjskih šol, ob 20. uri pa bo v Prešernovem gledališču koncert še za druge Kranjčane — ljubitelje narodnih, ponarodelih, umetnih in drugih pesmi.

Peter Ambrož — drugi tenor

Za Kranjčane pa bo nastop Slovenskega oktetata zanimiv med drugim tudi zato, ker se bo z ansamblom predstavil domači publiku tudi Peter Ambrož, ki je svojo pevsko pot začel pri profesor Maj-

nam je povedal, da se bo posvetil Slovenskemu oktetu.

Pred kratkim pa se je v našem uredništvu oglasil tu-

Tone Kozlevčar — bariton

dij član zborna, baritonist Tone Kozlevčar. Izkoristili smo priliko in ga poprašali, kaj ima oktet še v programu. Povedal nam je, da bodo letos že desetič nastopili na

Marjan Štefahčič — bas

enem izmed največjih festivalov pri nas — v Dubrovniku. Jeseni nameravajo gostovati še v sosednjem Avstriji in v Italiji, kamor jih je povabil ena izmed največjih italijanskih koncertnih agencij ALCI. »Če pa bomo imeli

Božo Grošelj — drugi tenor

dičevi in jo nadaljeval kot izrazit slovenski »vižar« tudi v nekaterih drugih ansamblih. Trenutno pa je razen Slovenskega oktetata tudi član in solist odličnega pevskega zborna RTV Ljubljana. Ko

Andrej Štrukelj — bariton

sмо se pred dnevi pogovarjali s Petrom Ambrožem o njegovem dosedanjem udejstovanju na tem področju in o načrtih za prihodnje,

denar, pa bomo odšli morda tudi na Japonsko«, je nazadnje povedal Tone Kozlevčar.

Petkov nastop Slovenskega oktetata v Prešernovem gledališču bo za Kranjčane in okoličane prav gotovo nevsakdanji kulturni dogodek. Nevsakdanji pravim zato, ker je nastop Slovenskega oktetata za poslušalca oziroma gledalca resnično doživetje in če hočete nevsakdanji tudi zato, ker si v Kranju takšnih in podobnih — tako kvalitetnih — nastopov tudi v prihodnje želimo čimveč. Prav zato bi bilo petkov koncert v Prešernovem gledališču škoda zamuditi. A. Z.

Spominska plošča Ivo Šorliju

Klub starih goriških študentov bo v nedeljo, 9. junija, ob 10. uri dopoldne, odkril pisatelju dr. Ivo Šorliju spominsko ploščo v Podmeleu nad Tolminom.

Pisatelj Ivo Šorli je bil rojen 1877 v Podmeleu nad Tolminom. Zrasel je sicer na hribovski kmetiji Podrobnik, vendar mu je pobožna tet — v želji, da bi postal gospod — omogočila solanje v Gorici. Kasneje je študiral pravo in je kot notar služboval na Primorskem in v Istri. Po prvih svetovnih vojnah se je preselil na Stajersko, nazadnje pa je kot notar in kot upokojence živel v Kranju, kjer je tudi pokopan. Umrl je leta 1958 v Ljubljani.

Ivo Šorli se je sprva sicer poskušal v verzih, kasneje pa ga je pritegnil naturalizem, ki ga je na Slovensko uvajal Fran Govekar. Taki so tudi njegovi romani Clovek in pol. Pot za razpotjem, Plameni in drugi. Večino svojih novel je objavil v šestih zvezkih svojih Izbranih spisov. Obseno leposlovno delo pa je pisatelj zaključil z avtobiografijo Moj roman.

Filmi, ki jih gledamo

BILLY THE KID — realizem in poezija Arthurja Penna — Naključje je, da lahko v kratkem razdobju gledamo v naših kinematografi kar tri filme režisera Arthurja Penna. Tako smo lahko pred kratkim videli film Preganjanje brez milosti, v Ljubljani prav sedaj gledajo njegov film Bonnie in Clyde, v Kranju pa gledalci lahko vidijo enega izmed njegovih prvih filmov. Billy The Kid je film, ga je zdaj že proslavljeni režiser, posnel leta 1958. Legendarni junak filma, s pravim imenom William Bonney, sodi v vrsto junakov Divjega zahoda. Arthur Penn se je odločil, da mita, ki so ga ustvarili ljudje, ne bo obravnaval. Zanj, kot v vseh njegovih filmih, so junaki ljudje. Lahko so takšni ali drugačni, z vsemi prilastki in brez njih, čeprav junaki, so lahko strahopetni in četudi govore legende o njih drugače, se odloči za najverjetnejšo pripoved o njihovem življenju.

Film, če bi ga hoteli uvrstiti v zvrst, sodi med westernne. Vendar je razdalja med njim in westerni, kakršnih smo vajeni, precej velika. Dramaturške značilnosti sicer Penn hranja skoraj v celoti, vendar pa je način, s katerim se približuje svojemu jun-

ku, popolnoma drugačen, sa- mosvoj in tudi tuj westernu samemu.

Penn je realist, če bi hoteli na kratko označiti njegov film. Njegov realizem je tolikšen, da gledalca privede celo v drom, tako da se mora sam opredeliti za ali proti junaku. Billy The Kid je sodil med ljudi, ki so svoj čas prehiteli. Živeli so v svojem svetu, čutili ta svoj svet in vzgib, ki je bil povsem intui- tivne narave, jih pripelje skozi vrsto nenavadnih, krutih in vendar resničnih trenutkov do smrti.

Ce zdaj primerjamo Bonnie in Clyde s filmom, ki ga gledamo, potem lahko ugotovimo, da je Penn pravzaprav stal zvest svojemu načinu filmskega pripovedovanja. Atmosfera, ki jo je že pred desetimi leti upodobil v Billyu, je prav takšna v njegovem zadnjem filmu. Preganjeni junaki vzbujajo v gledalceh sočutje. Preganjanji ljudje in imenu neke družbe, nekih moralnih vrednot. Mimo tega pa ostaja ta družba sama slabša kot so Billy, Bonnie ali Clyde. In prav tu bo nemara skrita tudi obsoba družbe, njenega izkrivljanja moralno-etičnih načel Obsodba Arthurja Penna.

B. Sprajc

Slabi prostori tržiške knjižnice

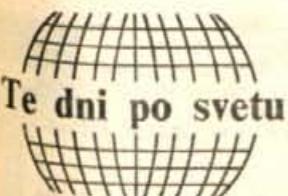
Tržiško ljudsko knjižnico (leta 1964 se je preimenovala v matično) so ustanovili leta 1961. Vsa leta svojega obstoja je uspešno razvijala svojo aktivnost in nenehno širila svoje delovanje, večala izbor knjig, vzporedno s tem pa se je večalo tudi število bralcev.

Medtem ko si je leta 1962 1200 bralcev sposodilo 2161 knjig, pa je lani število bralcev naraslo na 7276, ki so si sposodili 12479 knjig. Napredek tržiške knjižnice je tudi v vsakoletnem povečanem nakupu novih knjig. Tako so pred štirimi leti imeli 372 novih knjig, lani pa že 1171. Danes ima tržiška knjižnica več kot 9000 knjig.

Poleg te dejavnosti pa so letos začeli tudi z organizacijo potujoče knjižnice in sedaj sposojajo vsake tri tedne knjige v Lomu pod Storžičem in Dolani, v kratkem pa bo

potujoča knjižnica prisla tudi v Podljubelj. Tržiška knjižnica pomaga urejevati tudi strokovne knjižnice na šolah.

Nagel razvoj knjižnice in povečevanje števila knjig pa porajata pri delu knjižnice in problem ustreznih prostorov. Prostori, ki jih je knjižnica dobila ob svoji ustanovitvi, so postali danes pretresni in ne morejo zadostiti vsem potrebam knjižnice. Tako bi knjižnica v Tržiču potrebovala dodaten prostor za potujočo knjižnico in oddelek za pionirske knjižnice. V začetku bi tržiški knjižničarji potrebovali vsaj en prostor, v katerem bi uredili pionirske knjižnice in skladisce knjig za potujočo knjižnico. Delo s pionirji zahteva namreč izbor ustrezne, njihovi starostni dobi primerne literaturo, kar pa je mogoče dosegči le s posebnim, njim nomenjanim oddelkom. VII G.

Ljudje

BRIONI. 31. maja — Generalni sekretar romunske KP in predsednik državnega sveta Nicolae Ceausescu je sodeloval pri spisu iz Dubrovnika na Brioni. Tu ga je sprejel predsednik Tito. Na Brionih so se nadaljevali romansko-jugoslovanski pogovori, ki so jih pred tremi dnevi začeli v Beogradu.

PRAGA. 31. maja — Občinsko ministrstvo CSSR je glede na to, da so prispele na Češkoslovaško prve enote varšavskoga pakta — kar je sprožilo razna ugibanja — sporočilo značaj štabnih vaj ali varšavskoga pakta. Poudarili so, da so take štabne vaje običajne in da je sedaj pač na vrsti Češkoslovaška kot članica varšavskoga pakta.

RIM. 1. junija — Med demonstracijami so rimski študenti zasedli poslopje univerze. Študenti so z verigami zaprljali železna vrata univerze. Policija pa je preprečila skupini študentov, da bi zasedla tudi poslopje rektorata univerze.

SAIGON. 2. junija — Kako poročajo tuje agencije, divljojo v Saigonu hudi boji. Osvobodilne sile zasipajo metlo z granatami in raketami. Pri napadu osvobodilnih sil so bili ranjeni trije visoki funkcionarji vladnega režima, načelnik mestne policije pa je bil ubit.

PARIZ. 2. junija — Francosko gospodarsivo, promet in druge službe so že vedno paralizirani, ker milijoni delavcev še vedno stavljajo. Nova vlada se je sešla s predstavniki sindikalnih central; nadaljevali so pogajanja o zahtevah delavcev.

BEograd. 3. junija — V Studentskem naselju v Novem Beogradu je prišlo do večjih nemirov. Začelo se je, ko študenti niso mogli v premajhno dvorano, kjer naj bi bila prireditev Karavana prijateljstva 1968. Studenti so se hudo stekli z brigadirji. Kasneje pa se je kolona študentov napotila proti mestu. To je bilo okoli polnoči. Mladi je pri nadvozu skušala razstaviti kakih 2000 študentov s tem, da je nastavila na cesto oviro. Pri tem se je vnel hujši pretep, v katerem je bilo ranjenih več študentov. Zjutraj so na študentsko zborovanje prišli prorektorji, več profesorjev, kažejo pa so predsednik mestne skupštine ter Veljko Vlahović, Miloš Mićić in več drugih funkcionarjev. Studenti so postavili več zahtev za samoupravljanju na univerzi.

Na pogajanjih o Vietnamu nič novega

Ko so se prejšnji mesec na pariški aveniji Kleber začela predhodna pogajanja med ZDA in Severnim Vietnamom o usodi vojne v Vietnamu, je svetovna javnost vsak dan z napetostjo pričakovala novic iz Pariza. Vendar, če smo v začetku pogajanj lahko ugotavljati zavzetost obeh delegacij, da spravi vietnamski problem čimprej z dnevnega reda in če so vsi optimistično napovedovali skorajšnjo rešitev tega svetovnega problema, pa danes vzdušje v Parizu in na mirovnih pogajanjih lahko označimo z besedami: »V Parizu, vsaj kar se Vietnam tiče, nič novega.«

Delegaciji ZDA in Severnega Vietnamoma, vodila jih Averell Harriman in Xuan Thuy, sta se do sedaj sestali šestkrat in dober poznavalec pariškega sestanka je zapisal, da je bilo na šesti redni seji novo samo to, da je bi-

la to šesta redna seja. Dejansko danes ne moremo mimo ugodoviti, da se mirovna pogajanja med ZDA in DR Vietnamom ne pomaknejo nikamor naprej. Ali je morda to znamenje, da so pogajanja začala v slepo ulico? Najbrž ne, vendar pa obe delegaciji vztrajata na že znanih, nič kolikorat ponovljenih stališčih.

Tako je vodja ameriške delegacije Averell Harriman povedal, da ZDA ne morejo priznati DR Vietnamu pravico, da bi njegova vlada govorila v imenu celotnega Vietnam. Ob te besede je spet navezel »obveznosti ZDA do saigonske vlade in do drugih zaveznikov, zaradi česar ZDA ne morejo brez recipročnosti prenemati z bombardiranjem severno-vietnamskega ozemlja. Nasploh pa je severnovietnamski predstavnik Xuan Thuy odrekel saigonski vladni, da je resnični predstavnik prebivalstva Južnega Vietnam, ker je predstav-

nik ljudsiva edino le fronta narodne osvoboditve. Zanimiv in obenem duhovit je predlog Xuan Thuya, naj vlad ZDA in DR Vietnam takoj sklene spoznam, v katerem se ZDA zavezujejo, da bodo takoj prenemati z bombardiranjem in silhernimi vojnimi dejanji zoper celotno ozemlje Vietnam, medtem ko se vlad DR Vietnam obvezuje, tako kot je delala že doslej, da ne bo izvajala nikakršnega bombardiranja oziroma vojnih dejanj zoper celotno ozemlje ZDA.

Tako je dosedanji potek pogajanj v Parizu minil v medsebojnih občutjevanjih in v znamenu nepopuščanja. Zadnje dni pa si v Parizu obetajo ugodnejši razplet dogajanj. V francosko glavno mesto je namreč došlo vodja politične skupine CK vietnamske partije dela Le Duc Thoa, ki bo sodeloval na pogovorih. Cepav o njegovem prihodu niso izdali nobenega uradnega sporo-

čila, pa menijo, da novi član severnovietnamske delegacije prinaša s seboj napotke, sestavljene na podlagi izkušenj s prejšnjimi ameriško-severnovietnamskimi seji. Sploh pa so uredni hanojski krogi dosedanji način pogajanj in splošno vedenje ameriške delegacije označili kot »potuhnjeno.«

Pesimizem pa nekoliko potrjuje tudi izjava namestnika vodje ameriške delegacije v Parizu Cyrusa Vancea, ki je po vrnitvi iz Washingtona, kjer se je posvetoval s predsednikom Johnsonom deljal, da je stališče ZDA še zmeraj takšno, kot ga je Johnson označil v svojem pozivu na mirovna pogajanja.

V Parizu pravijo, da je kljub temu opaziti tajanje ledeni stališč, kar naj bi oznanjale nekatere duhovite domislice med vodjem obeh delegacij in pa nujn spremenjen videz obraza.

V. Guček

in dogodki

Prva profesionalna gorska ekspedicija Od Šmarjetne gore do Ararata

Gorski vodnik Roman Herlec: »Zakaj ne bi imeli tudi pri nas poklicno gorsko vodniško službo?« — Odkar je v Tupaličah pri Predvoru Alp pension, vse bolj narašča zanimanje za gorski turizem

»Tri leta sem imel, ko sem bil prvič na Šmarjetni gori, do šestega leta pa sem bil že 12-krat na vrhu Stola. Potem pa so se leto za letom v mojo napisano knjigo spominov zapisovali Triglav, Javovec, Dachstein, Grossglockner, Dolomiti, Mont Blanc, Matterhorn itd. Lepi spomini so to in hvaležen sem očetu, da me je navdušil za alpinizmom.«

Clovek ne more kar tako skočiti iz svoje kože. Sem sicer elektrotehnik, gozdar in znam več tujih Jezikov, vendar sem se med vsemi temi poklici in možnostmi nazadnje odločil za gore, se je predstavil gorski vodnik in član gorske reševalne službe Roman Herlec.

Ekspedicija na Ararat

Cisto naključno sem izvedel, da se Roman Herlec, dolgoletni gorski vodnik, v Alp pensionu v Tupaličah pri Predvoru pripravlja na prvo poklicno ekspedicijo na Ararat. Ko sem se pripravljal na srečanje z njim, sem ugotovil, da se noben Jugoslovanski alpinist ni bil na 5165 metrov visokem Araratu v Turčiji.

»Kako, da ste se odločili za ekspedicijo na Ararat? Ali to pomeni, da se boste začeli

poklicno ukvarjati z alpinizmom. V drugih državah imajo že marsikje poklicne gorske vodniške službe. Nekaj podobnega za začetek sem si tudi sam zamislil. Odločil sem se namreč za poklicno ekspedicijo na Ararat. Priznati moram, da sem precej presenečen. Zanimanje je namreč večje kot sem pričakoval.«

»Kdaj pa nameravate odpotovati?«

»S kombijem bomo odšli v sredo, 12. junija na 4500 kilometrov dolgo pot. Predvidevamo, da bo potovanje tja in nazaj trajalo približno tri tedne. V ekipi nas bo pet in bomo imeli tudi svojo opremo. Prvotno sem sicer menil, da bo ekipa večja, ker pa Ararata ne poznamo, sem se odločil raje za manjšo skupino.«

»Kakšna pa so vaša predvidevanja za prihodnje?«

»Če bo šlo vse posreči, bom takoj po prihodu z Ararat odšel z drugo skupino na Mont Blanc in kasneje še na Visoke Tatre. Jeseni pa nameravam sklicati mednarodno posvetovanje gorskih vodnikov, na katerem bi se pogovorili o programu in sodelovanju v prihodnje.«

Povedati moram namreč, da se Planinska zveza Slovenije strinja, da bi bila na Gorenjskem poklicna gorska vodniška služba. Posebno pa se v zadnjem času zanimajo za to posamezni v sosednjih državah. In ko že govorim o predvidevanjih za naprej, naj povem še to, da želim, da bi Preddvor ozroma Tupaličah postal izhodišče za mednarodni gorski turizem na Gorenjskem oziroma pri nas. Preddvor je bil

namreč prav po tem pred vojno precej dobro znan in prepričan sem, da ima tudi sedaj vse pogoje, da to ponovno postane. Prav zato sva se z ženo tudi odločila, da odprega v Tupaličah Alp pension in tako združiva gostinstvo z gorskim turizmom.«

Ko sem se pogovarjal z Romanom Herlecom, ki je član vodniške organizacije pri planinski zvezi Slovenije od 1959. leta in član gorske reševalne službe že 20 let (medtem časom je reševal že okrog 350-krat) ter njegovo ženo, ki vodi Alp pension v Tupaličah, sem dobil občutek, da njuna zamisel ni neizvedljiva. Nasprotno! Nedvomno so na Gorenjskem vsi pogoji za gorski turizem. Treba je le začeti z njim, ga razviti in uskladiti z možnostmi ter naravnimi lepotami.

A. Zalar

Ela in Roman Herlec v Alp pensionu v Tupaličah. — Foto: F. Perdan

Profesor Tomo Zupan, vlastelin z Okroglega

Prihodnjo nedeljo, 9. junija, bo ob 11. uri dopoldne v Smokuču pri Breznici, blizu Prešernove Vrbe, tih slovensnosti na pročelju hiše pri Novakovih bo odkrita spominska plošča:

TU SE JE RODIL
21. DECEMBER 1839
MSGR. TOMO ZUPAN
NEUTRUDNI
RAZISKOVALEC
PRESERNOVEGA RODU
IN ŽIVLJENJA

S tem bo naša generacija poravnala dolg, ki je že nad 30 let obvezoval slovensko prešernoljubivo javnost.

Kajti, Tomo Zupan, ki je za svojega življenja s ploščami ovekovečil toliko rojstnih domov naših velikih mož (stroške za izdelavo in vzdavo spominskih plošč je poravnal vedno iz svojega) — sam vse doslej ni imel plošče na svoji rojstni hiši ...

Zdaj pa bo to urejeno — plošči hvaležnosti (»Tu je živel in umrl msgr. Tomo Zupan, prešernoslovec, priatelj mladine in dobrotnik slepih«), ki mu je bila vzdana in odkrita ob letošnji obletnici Prešernove smrti na Okroglem — se bo čez nekaj dni pridružila še plošča na Zupanovi rojstni hiši v Smokuču.

DELO ZA PRESERNA

Gotovo ne bomo zgrešili, če povemo, da je bilo vse — skoraj 100 let dolgo — Zupanova življenje posvečeno delu za Prešerena.

Vestno in natančno je mož zapisoval vse, kar je mogel zvesteti o Prešernu kot človeku in pesniku. Obiskoval je še živeče Prešernove sorodnike, predvsem sestri Uršo in Alenko, prijatelje in sodobnike. In vse natanko izprášal.

Tako je Tomo Zupan nabral ogromno dragocenega gradiva, ki je potem služilo kot osnova še mnogim prešernoslovcem. V tem pa se je močno razlikovali od mnogih slovstvenih zgodovinarjev, ki se niso znali premakniti od pisalne mize in poiskati virov na terenu, kot danes pravimo takemu delu. Koliko spominov na Prešerena, koliko sporočil in še marsičesa drugega je bilo izgubljenega,

ker ne Levstik, ne Levec, ne kdo drugi niso stopili v dovolj žive stike s še živečimi pričami pesnikovega življenja. Mimo Prešernovih sester in drugih sorodnikov, sta bili živi v Levstikovi dobi tudi Ana in Ernestina Jelovškova, vrsto prijateljev in prijateljic, sošolcev in drugih sodobnikov, ki bi utegnili mnogokaj povedati o Prešernu — če bi jih kdo vprašal. Situacijo je potem skušal reševati — a žal šele od 1. 1881 dalje — naš Tomo Zupan.

Sicer pa segajo začetki Zupanovega zanimanja za rojaka in daljnega sorodnika Prešerna, že tja v l. 1858. Tega leta je Zupan pisal maturitetno nalogo »Ktera se imenujeta pervaka slovenskega pesništva? Nju djanje in lastnija?« V njej je vzporejal Konskega s Prešernom — a odločil se je za Prešerena!

Razen tisočnih zapisov, zbranih v zvezkih, ki so vsi ohranjeni v naši osrednji Narodni in univerzitetni knjižnici, je prav Zupanova zasluga, da imamo slovito pesnikovo pismo z Dunaja »slubim staršem«, latinsko nalogo, vrsto spričeval, več rokopisov pesmi in podobno!

Odkupil in zbral je Tomo Zupan tudi vso dosegljivo pesnikovo opremo in pohištvo (posteljo, predalnik, stole, mizico, svečnik, mrtvaški prt) in še nekaj predmetov, za katere velja tradicija, da so bili nekdaj Prešernovo lastništvo.

Prav posebno dragocen pa je rodovnik pesnika Prešerna. Prof. Zupan ga je sestavljal kar več desetletij — zbrati je moral stotero in stotero podatkov ter zapisov iz cerkvenih in svetnih matičnih knjig.

Del svojih dognanj o pesniku je Tomo Zupan strnil v zanimive sestavke objavljene v Ljubljanskem Zvonu, v Madički in v koledarjih Ciril-Metodove družbe. V samostojni knjigi so izšli Lenkini spomini »Kako Lenka Prešernova svojega brata — pesnika popisuje«.

Naj bodo še enkrat zapisane vzhičene besede Tomo Zupana:

»Čez tristo let bodo Poezije brali kot najdragocenjšo staroslovenščino, zakaj Prešeren je edini! Povejte mi iz svetovne literaturo pesem, ki bi bila le kolikškaj sestra pesmi Kam. Povejte mi narod, ki ima tako Zdravico, kot jo je napisal Prešeren!«

PROFESOR V KRANJU

Leta 1868 je Tomo Zupan nastopil službo profesora na kranjski gimnaziji. Poučeval je slovenščino in verouk. V Kranju je Zupan ostal do 1. 1879, torej dobrih deset let.

Sam je povedal, da je šele v Kranju pričel »nabirati Prešerna«. Bilo pa je tedaj »največ Prešerna« v hiši lekarnarja Karla Savnika; zato je Zupan njegov dom tudi najčešč obiskoval. Toplo prijateljstvo je družilo oba moža tudi v poznejših letih, po letu 1904, ko se je Tomo Zupan za stalno naselil na Okroglem. Po sporočilu gospa Emmerjeve, Savnikove hčerke, je prihajal profesor v njihovo hišo redno vsak teden. Bilo mu je že devetdeset let — a duh njegov je bil še čil in svež. Pri Savnikovih so čakali Zupana vsi časopisi, ki so se nabraли čez teden. Bil pa je mož tako natančen, da so morali časopise pripraviti natanko po da-

ljal, da so mu bila profesorska leta v Kranju posebno ljuba tudi zato, ker je bival v kraju, kjer spi naš največji poet. Nekoč je ves vzhičen vzliknil: »Blažena zemlja, blaženo pokopališče, blaženje Slovenska ne premore!«

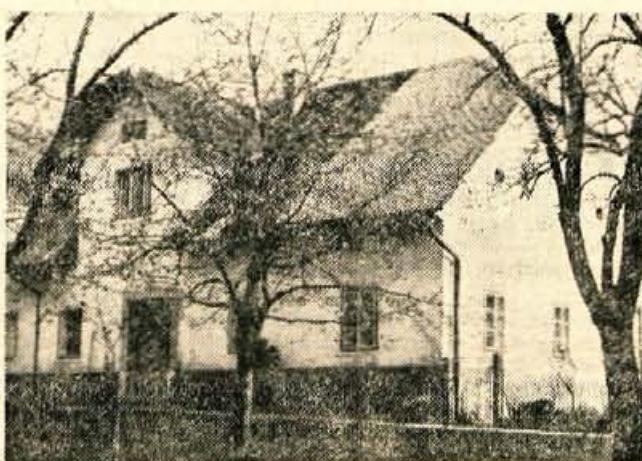
Tudi sicer je pustil Tomo Zupan v Kranju močne sledi: gimnazialno mladino je ustrasteno navduševal za domače slovstvo in jo vzgajal v zavestnem patriotizmu. Več let je bil tudi predsednik občinskega šolskega sveta. Kranj se mu je za nesebično delo zahvalil s tem, da ga je imenoval za svojega častnega mestčana.

Da pa je bil profesor Zupan v svojih kranjskih letih tudi sicer pokonci — mož, pričata najbolje že naslednjih sporočili:

Proti narodnemu županu Mateju Pircu, ki se je zameril nekaterim meščanom zaradi svoje odločne dejavnosti v korist mesta, so se združili glasovi uradnikov in profesorjev — razen prof. Toma Zupana! — nemškatarskih in malozavednih meščanov! celo bivši župan Konrad Lokar, nekdanji glavni polveljnik Narodne straže, je nasprotoval slovenskemu županu!

Drugič se je Tomo Zupan izkazal ne le za čvrstega narodnjaka, pač pa tudi za dobrega tovariša in prijatelja:

Ko so zaradi slovanske zavestnosti — navduševal se je v razredu nad zmagami srbin.

Rojstna hiša prof. Toma Zupana v Smokuču pri Breznici; na desnem pročelju bo v nedeljo odkrita spominska plošča.

tumih in lepo zložene. Manir, kakršne je učil svoje dijake v Alojzijevišču, se je strogo držal tudi sam: v Kranj je prihajal z Okroglega vedno v salonski oblike, s polcilindrom na glavi in v belih glasé rokavicah. Nikoli ni pozabil iti tudi v prvo nadstropje nad lekarno, v Savnikovo stanovanje, da bi najprej pozdravil prijateljevo soprogo — kot to predpisujejo knjige lepega vedenja.

Cetudi je bil Zupan duhovnik, je bil kot moški pravi kavalir. Sam je rekel: »Jaz nikoli ne vprašam nobene dame po starosti.«

Tomo Zupan je rad izjav-

skega orožja nad Turki v vojni l. 1877 — kazensko premstili prof. Karla Glaserja s kranjske gimnazije na nemško gimnazijo v dalnjem šlezijskem mestecu Weidenau, je imel le prof. Zupan toliko poguma, da je pospremil prijatelja na kolodvor ...

MATERINA PODoba

Svojo mater, sestrično pesniko Prešereno, je Tomo Zupan nosil v srcu prav do poslednjih dni življenja.

Mina Zupan — roj. Fritinova, se je rodila l. 1814, umrla pa je l. 1858, komaj 44 let starja. Tačas je bilo sinu Tomu komaj 19 let ...

V neizmerni sinovski ljubezni, kakršno odsevajo pri nas le še dela Ivana Cankarja, je naročil pri slikarju Ludviku Grilcu povečavo maternega portreta. Slikar je moral na podobo naslikati tudi svileno ruto na oblečju, ki jo je hranil Minin sin za spomin še na Okroglem.

Na hrbtno stran zares lepe slike je Zupan zapisal pod najvažnejše materine biografske podatke še naslednje posmembne besede:

»Pričujoča podoba dovolj pripoveduje, kaj je ta mati bila.«

In še zanimiv datum na sliki: Okroglo, na prvo obletnico naše osvoboditve, sredu 29. oktobra 1919.

Po tradiciji je bila Zupanova mati Mina Fritinova, kot Prešernova sestrica, v obraz zelo podobna svojemu bratrancu, pesniku.

Zanimivo je tudi naslednje sporočilo, ki ga je posredoval sin Tomo o svoji mati.

Mati Zupanova so pogosto rekli: »Ce od Breznice proti Smokuču zapojo fantje domačo pesem — kako brezskrbna sem bila potem vso noč!« Takrat je bilo na Gorenjskem vse polno rokownjačev in cestnih roparjev.

ZUPANOVA OPOROKA

Kot je bil Tomo Zupan vse življenje prevdaren in moder mož, tako razumno je ukrepal tudi pred svojo smrtnjo.

Njegova poslednja volja je bila, da se precejšnje imetje, ki ga je zbral v življenju z marljivostjo in osebno skromnostjo, razdeli takole: vsa obširna knjižnica pripada ljubljanski Licejski (studijski knjižnici); Prešernovo pohištvo, opremo, rokopise in listine dobi osrednji Narodni muzej; gradič Okroglo pri Kranju pa naj postane lastništvo Zvezne sile in služi za letovanje oslepeli mladine.

Ganjivo skrb starega domoljuba kažejo naslednje besede, s katerimi je sklenil svojo oporoko:

»Kar bi zgoraj navedenega ne bilo prikladno deželnemu muzeju, vse to naj ostane skrbno zavarovano v hiši na Okroglem. Dediči naj pazijo, da z izgubitvijo tega ali onega ne oškodijo le samega sebe, pač pa domače umetnosti ali slovensko zgodovino. Ne oddaja naj se s posestva: ne za denar, ne v zabavo, ne glede zasebnih študij. Nabranje tega in tudi podobnega mi je bilo v vesti natančnosti dolgotrajno naporovanje — ugonobitev bi bila tudi trenutja.«

Pogled na Zupanova politično in narodno-obrambno udejstvovanje, na njegovo vzgojno in literarno delo, pa si prihranimo za prihodnji zapis! Ta, današnji, pa naj deljski slovesnosti v Smokuču.

CRTOVIR ZOREC

Nadaljevanje s prejšnje
številke

Prehranjevalna akcija

Naslednji dan je pri jutnjem zboru komandir čete povedal, da gre celo četa v okolico Zabnice na prehranjevalno akcijo. Na kratko nas je opozoril na dostojo obnašanje pri nekem kmetijškem posestniku, ki s celo družino vred ni naklonjen OF in NOB. Naša naloga je, da mu poberemo vso hrano, kar jo ima, če ne bo dal prostovoljno toliko, kolikor bomo od njega zahtevali. Prek dneva smo se počasi blizali Zabnici, proti večeru pa nas je na obronku gozda pred vasjo čakal terenski delavec in nas peljal proti posestvu, kjer bomo opravili akcijo. Komandir in komisar čete sta skupno s terencem odšla v hišo na pogajanje z gospodarjem. Seveda se je le ta upralkoli dati misleč, da so samo trije. Grozil jim je celo z ovadbo. Padla je odločitev, da se hišo obliko, njene prebivalce pa zatrapi v vezi. Na podstreho kamor sem šel z nekaterimi borce, so bili polni zabožitja, ovsja, moke, fižola in drugih dobrin. Polnili smo nahrbnike, da je bilo veselje. Nismo mogli verjeti, da imajo pri hiši še take zaloge. Po hišah v hribovskih vasach (Javornik, Čepule, Lajše, Bukovščica in drugje) kaj takoj ne bi mogli doživeti. Kajčice so bile prazne, tamkajšnji kmetje pa so nam tako ali tako dali vse sproti, kar so imeli. V shrambi je bilo suho meso, klobase, suhi jekiki, jajca, sir in maslo na kilograme. Naši nahrbniki so bili kaj hitro polni, hrane pa toliko, da jenest ne bi mogli. Nekateri borce, ki so bili vajeni kmetijški opravili, so zapregli konja in voz je bil kmalu naložen. Ko smo bili z akcijo že skoraj pri kraju, in pravljeni za odhod, se je nekdo spomnil na mast, ki nam jo je vedno tako manjkal. Kdo ima mast? je šlo od ust do ust! Ugotovljeno je bilo, da jo nekaj imamo, vendar premalo. V hiši je moralno biti še nekaj sto kilogramov, je bilo slišati. Na vprašanje gospodarju, kje je mast, je odgovoril, da so jo vse imeli, vendar so skorodeli, koliko mašti ali slanine mora biti od več zaklanih pradičev, se niso dal ugnauti. Niti gospodar niti gospodinja na ponovno vprašanje načista hotela povedati, kje je mast skrita. Se enkrat je radio povej, da je treba preiskati vso hišo. Trje smo ti v eno izmed sob, odpriali eme in ogledovali po koših. Eden od nas se je sklo-

nil in pogledal pod posteljo. Pomembno je pogledal in pomežknil, zgrabil posteljo za stranico in jo obrnil. Pod posteljo je bilo skrito mlajše dekle in večja lončena posoda jaje. Sprva nas je dekle nekam sovražno pogledovalo, resnost naših obrazov pa ji je dopovedala, da se ne šalimo, zato je pričela histerično jokati. Peljali smo jo na dvorišče, kjer je bilo slišati: »Ti si torej tista ptička, ki smo jo tudi iskali po hiši.« Pozneje smo vsi zvedeli, da je bila punca ljubica fašistov. Končno se je vdala tudib gospodinja in nam na dvorišču pokazala, kje je zakopana mast. Odkopal, smo jo in jo naložili na voz še okrog 100 kg.

Dobre volje smo nosili težke nahrbnike, konj pa je vlekel dobro natovoren voz, h kateremu je bilo privezano še nekaj živine. Drugi dan proti jutru smo bili »doma«, nahrbniki in ostali je romalo na kup, stražarji so šli na svoja mesta, drugi pa smo utrujeni ospali. Prek dneva smo razdelili hrano, nekaj jo je bilo dodeljene drugim enotam, minerci pa smo se še več dni nato dobro mastili.

mize, v razredu pa velik kup slame, ki sva jo potisnila na sredino prostora in na kup znosila vso opremo razreda. Iz omare sva še prej znosila šolski arhiv na nasprotno stran ceste (šola je stala ob cesti) z namenom, da bi ga domačini našli, ker bo se prav prišel, sva menila. V slamo sva podtaknila goreč papir, odprla okna in vrata ter šolo zapustila. Z dogovorenim streliom v zrak je komandir dal ostalim borcem znak, da je akcija gotova. Šolo so takoj zajeli ognjeni zublji in bodoče sovražne postojanke v dobre pol ure ni bilo več.

Renkeje s strani Nemcov spričo požiga »sole« ni bilo, nastanili pa se v prihodnjih mesecih niso v nobeni vasi te doline.

V mesecu dni, kolikor časa sem bil v prvi minerski četi, nisem prisostvoval nobeni minerski akciji. Spominjam se le, da smo imeli v četi starejšega minerca, ki je najraje sam v spremstvu nekaj borcev hodil v akcije ter mineral vlake in druge važnejše objekte. Razstreliva je porabil toliko, da smo mu ga komaj sproti nanosili z Martinj vrha.

obesili na Babji zob nad Bohinjsko Belo rdečo revolucionarno zastavo, ki naj za bližajoči se prvi maj, praznik dela, »Svabome« dopove, da smo povsod prisotni. Že v dopoldanskih urah so Nemci iz postojanke v Bohinjski Bell pričeli nabijati s topovi in topiči v skalo. Tolki so toliko časa (nekaj ur), da je skala z zastavo vred zgrmela v dolino Save Bohinjke. Babji zob se je takrat znižal za več kot 20 metrov. Se to dopoldne smo prečkali Jelovico, šli mimo Lipniške na Vodiško planino. V hlevu in na hlevu (danes stoji na tem mestu partizanski dom) smo v senu počivali. Zvone Labura z Jesenic, sicer politdelegat naše nove čete, je pravil obilino enolončnico, rdečkasto zmes iz fižola in govedine. Enolončnica nam je dobro teknila, z njo smo se dobro opomogli za nadaljnjo naporno pot. Ob 5. uri po poldne smo klub aprilskemu nalužu nadaljevali pot po stezi proti Kropi, kamor smo prišli v trdi temi. Na zgornjem koncu vasi smo si pripravili skromna ležišča kar na premočenih tleh pod bukvami in smrekami. Od

duh, kar je verjetno povzročalo glavobol. Čez dan smo hodili pod Begunjščico proti planinam pod Stolom. Sele na Poljski planini smo proti večeru pojedli vsak po nekaj mesa, ki smo si ga prihranili na Vodiški planini. Noč smo prespal v gozdu nad to planino. Naslednji dan zgodaj zjutraj smo šli po stezi proti Valvazorjevu domu. V Lescah, kjer je bilo v stari Jugoslaviji igrišče za golf, je bila nemška postojanka, iz katere so nas opazili in nas pričeli nenadoma obmetavati z nekakšnimi težkimi minami, ki smo jim pravili »deže«. Te mine so med letom po zraku povzročale precej močan šum, bile so celo vidne, zato smo se jim spremno izmikali. Vsi smo srečno prišli mimo požganega Valvazorjevega doma do Potoške planine. V njeni okolici smo poiskali varno in primerno mesto za naše novo taborišče, v bližini pa je tudi dobra studenčnica. Hrane nam je zmanjkal, zato je bilo 10 borcev dolženih, da jo gremo še ta večer iskat v vas Potoki. V trdi temi smo trkali na okna in po vratih, vendar nam v nobeni hiši niso odprli, mislec, da smo »razigranci«. Tako so Jesenčani in okoličani navorili bando tridesetih domačnjov z Jesenic in okolice, ki so na vse načine preizkušali ljudi in se po vseh in zaselkih izdajali za partizane. Brez hrane smo se vrnili na Potoško planino in si jo nekaj preskrbeli šele naslednji dan s pomočjo enot, ki so bile na Žirovnih planinah.

Spoznali smo, da smo se znašli na težavnejšem terenu, kot je bil tisti nad Kranjem in Škofjo Loko, kjer je bilo do hrane lažje priti, pa tudi za akcije je bil tamkajšen teren prikladnejši. Prva minerska četa je bila tudi bolje oborožena, dostopnejše je bilo orožje, municija, pred vsem pa razstrelivo. V njej smo imeli tudi pisalni stroj za vsakodnevno pisanje poročil štabu. Novemu komandirju se je upiralo, da bi pisal poročila na roko, zato je stekla beseda o nabavi pisalnega stroja. Določil je Tone Malca, doma iz Kranja (pozneje je padel), Valentina Ambrožiča-Tilna iz Gorj pri Bledu in mene, da gremo v dolino po pisalni stroj. Akcija, v katero smo bili namenjeni, bi bila za nas vse tri kmalu usodna. Pod vasjo Javorniški rovt smo naleteli na močnejo nemško patruljo, ki je iz bližine vžgala po nas. Tone in Tiln sta odnesla zdravo kožo, sam pa sem bil ranjen. Zaradi potrebe organiziranja vojaške obveščevalne službe v jeseniškem okrožju sem moral — čeprav nerad — četom kmalu zapustiti in organizirati nad Jesenčanimi del obveščevalne službe kokrškega odreda.

Ivan Saksida-Peter

Prva in druga minerska četa gorenjskega odreda

Požig sole v Dolenji vasi — bodoče nemške postojanke

Nekaj dni po prehranjevalni akciji je v četo prislo obvestilo, da Nemci nameravajo spremeniti osnovno šolo v Dolenji vasi v Selški dolini v svojo močnejo postojanko. V njej naj bi se nastanilo 30—40 zelencev, ki naj bi lazili za partizani v tem predelu doline. Na vsak način je treba to preprečiti, so sklenili v četni komandi. V vasih od Škofje Loke do Železnikov ni bilo druge postojanke kot stražarnice ob mostu v Praprotnem. Tu je bila manjša posadka starejših stražarjev, ki so večkrat dogovorjeno pustili naše prek mostu. Sklenjeno je bilo, da bo šla v akcijo mitralješka trojka, komandir voda in še dva borca.

Dolenji vasi smo se približali proti večeru in se v mraku podali proti šoli. S komandirjem voda sva šla v šolo, mitraljezec in en borec v zasedo na zgornji, dva borca pa na spodnji konec vasi. S komandirjem sva našla v veči zložene klopi in

Iz prve v drugo minersko četo

V mesecu dni se je v četi nabralo več kot 70 borcev. Nekaj je bilo novincev, nekaj pa jih je prišlo iz drugih enot. Tako številna četa bi bila za stalne premike in akcije preokorna, zato so se na štabu Gorenjskega odreda odločili, naj se formira še druga četa. Prva naj bi obdržala dosedanje rajon, tj. od Medvod do Radovljice, druga pa od Radovljice do Zgornjesavske doline, s sedežem nekje pod Stolom. Na jutranjem zboru čete je bilo odločeno, kdo ostane v prvi in kdo gre v drugo četo. Za pod Stol nas je bilo odbranih 25 borcev. Za komandirja čete je bil imenovan tov. Lenart, doma iz okolice Tržiča. Še tisto jutro smo se po razdelitvi orožja, hrane in druge poslovili in šli skozi požgane Dražgoše na Jelovico, kjer se nam je na Rovtarici pridružilo še nekaj borcev iz drugih enot. Noč smo prespal nekje v bližini te planine. Naslednje rano jutro, bilo je proti koncu aprila 1944. leta, so terenci s pomočjo borcev naše čete

dolge poti in precej težkih nahrbnikov smo bili utrujeni, zato nas ni motilo, ko smo se premočeni stisnili po dva ali trije pod skromna pokrivala. Ko nas je dežurni drugo jutro prebudil, smo se začudili 10 cm debeli mokri snežni odeji. Počasi smo vstajali, se otresali snega in seveda tresli od mrza. Mokrota naših oblačil pa tudi teles je povzročala nekakšno soparo, ki je bila videti kot megla v mokrem in mrzlem aprilskem jutru. Četa je bila kaj hitro nared za pohod proti Stolu. Iz Krope smo se nad cerkvijo podali v dolino, prečkali cesto in potok ter prek tamkajšnje Dobrave prišli nad Otoče. V gozdu smo počakali, da se je stemnilo, nato pa krenili prek železniške proge, mostu čez Savo ter prek glavne ceste proti vasem pod gorami. Do jutra smo se na pohodu poslušali, od hoje navkreber in zaradi težkih nahrbnikov pa smo bili spet preznojeni. Vsak izmed nas je imel v nahrbniku poleg drugega še po nekaj kilogramov »plastika« (razstreliva), od česar je večino borcev bolela glava. »Plastik« je imel poseben

Razpisna komisija obrtnega podjetja precizne mehanike
TEHTNICA — ŽELEZNIKI
razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA podjetja

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev z 55. člena temeljnega zakona o podjetjih še naslednje, s statutom podjetja določene pogoje:

- da imajo srednjo tehnično šolo — strojni tehnik, z najmanj 10 letno prakso na vodilnih delovnih mestih;
- da imajo drugo ustrezno šolo iz kovinske stroke z najmanj 10 letno prakso na vodilnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah kovinske stroke;
- da so družbeno politično in gospodarsko razgledani.

Prijave za razpis z življenjepisom in dokazili o dosedanjih zaposlitvah, izobrazbi in nekaznovanju sprejema razpisna komisija pri obrenem podjetju »TEHTNICA« Železni, ki jih je vložiti v roku 15 dni od objave tega razpisa.

Vsem občanom!

Obveščamo, da ZAVAROVALNICA MARI-BOR v KRAJU posluje v novih poslovnih prostorih ul. St. Rozmana 13, telefon 22-674 v stavbi stanovanjske skup. Zlato polje. Uradne ure so vsak delovni dan, ob sredah pa tudi popoldan.

Za vsa zavarovanja, ugodne cene, odlični pogoji, hitra likvidacija škode.

Vse to je v vaše zadovoljstvo. Se priporoča Zavarovalnica Maribor, predstavnštvo Kranj

Mladinski odred pri Planinskem društvu v Kranju je letos že drugič organiziral orientacijski pohod. Tako je v soboto iz Goriča odšla enajstčlanska ekipa mladincev in vojakov iz Tržiča, Radovljice, Postojne in Kranja na pohod po potek kokrškega odreda. Pred tem so imeli udeleženci pohoda v Kranju še izpit iz spoznavanja gorskega rastlinstva, živalstva in zemljepisa. Pohod je trajal dva dni, zaključne slovesnosti pa so bile na Kalšču. Tu je mladinski odsek Planinskega društva Kranj najboljšim udeležencem pohoda podelil tudi priznanja. (A. Z. — Foto: F. Perdan)

Tudi v Tržiču zveza tabornikov občine Dva taborniška odreda z okrog 150 članji

Tržički taborniki so pred kratkim ustanovili svojo občinsko zvezo. Ustanovitev so si želeli že prej, vendar vse do sedaj za uresničitev omenjenih želja niso bile ugodne razmere. Pogoj za ustanovitev ZTO je namreč več kot en taborniški odred v občini.

Lani se je število tabornikov močno povečalo, tako da so morali ustanoviti še en taborniški odred, ki združuje tabornike iz Križ. Sploh pa so tržički taborniki zelo aktivni, o čemer priča tudi osvojitev naziva Partizanski odred za leto 1967.

Na ustanovni skupščini taborniške občinske zveze so taborniki najprej postavili vprašanje financiranja, saj jim je OŠZTK letos namenila le za 2000 S dñ večjo dajico kot lani, čeprav so funkcionarji občinske športne zveze lani objavljali, da bodo letos dajice razdeljene po aktivnosti. Najboljši dokaz za aktivnost tržičkih tabornikov pa je osvojitev naziva Partizanski odred. Delegati na ustanovni skupščini so ugotovili, da dejavnost ne bo mogla biti takšna, kot so pričakovali, saj sta sedaj v občini dva taborniška odreda z okrog 150 članji, medtem ko je bil lani le en odred z okrog sto članji. Svojo ugotovitev so krepili tudi z dejstvom, da je samo udeležba na zveznem taborniškem smučarskem prvenstvu terjala skoraj polovico dajice. Na koncu so se

Skupaj z mladimi Francozi

Bratske vezi med Tržičem in francoskim mestom Ste Marie aux Mines so že utrjene. Kljub temu pa komiteja pobratstva v obeh mestih vsako leto mislita, kako bi bratske vezi med mestoma še bolj utrdili.

Letos bo najpomembnejša skupna mladinska delovna akcija. Udeležijo se je bo petnajst tržičkih in petnajst francoskih mladincov. Delovna akcija bo najprej v Tržiču predvidoma konec julija, nato pa še v Ste Marie aux Mines. V vsakem mestu bo akcija trajala okrog 15 dni, mladinci pa bodo pomagali pri zemeljskih delih. V Tržiču bodo mladi brigadirji kopali jarek za vodovod.

Med delovno akcijo v Tržiču bodo mladinci iz pobratnih mest živeli v svojem taboru, delo pa bo organizirano v obliki delovnih skupin. Vsak dan bodo ocenjevali delo posameznih skupin, najboljša pa bo dobila prehodno zastavico. Poskrbeli bodo tudi za zabavo in razvedrilo brigadirjev.

S to delovno akcijo se bo pobratstvo med Tržičem in Ste Marie aux Mines prav gotovo še bolj poglibilo.

V. Barabaš

delegati strinjali, da postopek finančne komisije ObZTK, ki je sredstva razdeljevala, ni bil korekten in da

je v prihodnje bolje, da ne obljubljajo, če potem obljubne morejo izpolniti.

V. B.

V nekaj stavkih

JESENICE — Turistično društvo na Jesenicah je do sedaj imelo svoje prostore v stari razpadajoči vili vzhodno od goštišča pri Tancarju. Iz dotrajane stavbe so se do sedaj drugi že izselili, le za turistično društvo še ni drugih prostorov. Predvidevali so, da bodo dobili prostore v Kosovi graščini, vendar je tam vse zasedeno. Odborniki menijo, da je mesto turističnega društva vsekakor nekje v bližini železniške postaje — B. B.

KAMNIK — V Kamniku se pripravljajo na izgradnjo novega vodovoda, ker dosedanje zajetje Pod skalco ni kos potrebam po vodi. Dodatni vodovod bodo napeljali iz Podgorja, od koder bo voda imela toliko padca, da je ne bo treba več električno črpati kot do sedaj. V Komunalnem podjetju predvidevajo, da bodo do konca leta zbrali potrebna sredstva za začetek gradnje. K zbiranju sredstev je pripomogla tudi občinska skupščina, ki je Komunalno podjetje lani in letos opristila plačevanja obresti od poslovnega sklada. Predvidena vsota, ki jo bodo zbrali na ta način, bo zadostovala samo za cevovod. O sredstvih za rezervoar in zajetje pa se bodo morali še pogovoriti na občinski skupščini. — B. B.

SLOVENSKI JAVORNIK — Koordinacijski odbor gorenjskih planinskih društev in Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela sta za petek, 7. junija, sklical posvetovanje predstavnikov gorenjskih planinskih društev, na katerem bodo razpravljali o nalogah planinskih društev med poletno sezono. Posebej bodo razpravljali tudi o proslavi 75-letnice slovenskega planinskega delovanja, ki bo 3. in 4. avgusta v Logarski dolini.

Na dnevnem redu posvetovanja pa je tudi razprava o sodelovanju planinskih društev z društvom drugih republik. Trenutno je na Gorenjskem 17 planinskih društev v katerih je več kot 12 tisoč članov in članic. Vendar pa vodstva društev menijo, da je število članov v tej organizaciji še vedno premajhno. Zato se bodo na petkovem posvetovanju dogovorili za konkretno akcijo za povečanje članstva. Prav tako pa bodo spregovorili tudi o dosedanjem oskrbovanju planinskih poštok.

VRESJE — Kmetijska zadruga Jelovica ima v Vresju velik sadovnjak, kjer so lani pridelali 150 ton jabolk. Povedali so nam, da bo pridelek tudi letos dober, čeprav ne tak kot lani. Ce ne bo toče ali kakre druge naravne nesreče, je upati, da bodo jeseni pospravili 130 ton prvoravnih jabolk.

JESENICE — Po vojni je bilo na jesenški postaji zmeraj premalo prostora. Zato so pripravili načrti, po katerih naj bi podprt t.i. Srajev most in nasipe ob njem ter s tem pridobil prostor. V zadnjih letih zaradi upadanja izvoza v Zahodno Nemčijo in zaradi zmanjšanja prometa nasploh naval ni bil tolikšen, da ga ne bi zmogli. Zdaj pa železarna zopet obratuje s polno zmogljivostjo, menjava z zahodnimi deželami je v stalnem porastu in zmogljivosti postaja so zopet premajhne.

JESENICE-BELJAK — V noči iz sobote na nedeljo je začel veljati sporazum med našo in avstrijsko vlado, po katerem bodo naši cariniki začeli pregledovati brže in ekspresne viake, ki vozijo na mednarodnih progah, že v Beljaku, avstrijski pa na Jesenicah. Zamude teh vlakov se bodo zato na Jesenicah zmanjšale za 20, v Področju pa za 5 minut. — B.

VINTGAR — Po številu prodanih vstopnic so ugotovili, da obisk Vintgarja pri Bledu stalno upada. Gospodar turističnega društva Kriščian Ogris meni, da je to posledica motorizacije. Povedal je še, da so prehod skozi Vintgar odpril leta 1893, da je leta 1926 velika povodenje porušila več galerij, septembra 1966 pa dve povodnji zapored kar vse.

JESENICE — Pred mesecem dni so se podratile postne usluge. Na jesenški pošti so nam povedali, da zaradi zvišanih prometov ni upadel. Dohodek, pridobljen s tem ukrepanjem, bodo — kot je znano — porabili za razširitev in modernizacijo telefonskega omrežja. Jesenška pošta, ki zaposluje 20 uslužencev, je izvršna enota PTT podjetja s sedežem v Kranju. Razen na Jesenicah, Javornik in Hrušico dostavljajo posilje tudi na Dobravo, kjer so pošto lani ukinili.

BOHINJ — Bohinjci se pospešeno pripravljajo na bližnjo turistično sezono. Predvsem nameravajo Pod Skalco urediti ustrezen prireditveni prostor. Po parkih, ob jezeru in na razglednih točkah so začeli postavljati klopi. Prav sedaj urejajo sprašjalne poti. Na vseh avtobusnih postajah bodo postavili polkrite žičnatnice. S posebnimi ukrepi nameravajo omejiti širjenje peščenih površin ob jezeru in skrbeti za njih pogozdovanje. Da bi gostom, nastanjenim po privatnih turističnih sobah, omogočili ustrezen prehran, iščejo investitorja za ureditev restavracije v zgradbi krajevnega urada v Bohinjski Bistrici. Prireditveni odbor tudi za letos pripravlja posebne kulturno-zabavne prireditve.

VELETRGOVINA ZIVILA KRAJN
RAZPISUJE

javno licitacijo

za naslednja osnovna sredstva:

1. Prodajni kiosk v Radovljici — izklicna cena 35.000,00 N din
2. Tovorni avto DKW-IMW 1,2 tone nosilnosti — v voznom stanju — izklicna cena 5.000,00 N din
3. Dostavni avto kombi DKW 1 tona nosilnosti — v nevoznom stanju — izklicna cena 3.500,00 N din

Javna licitacija bo v soboto, dne 8. 6. 1968 ob 8. uri za kiosk v Radovljici.

Za tovorne avtomobile pa istega dne ob 11. uri v prostorih avtoparka podjetja na Savski c. 28.

Pregled je možen vsak dan od 8. do 12. ure tam, kjer bo razprodaja.

VELETRGOVINA ZIVILA KRAJN

Velički kupi smeti prav gotovo niso v okras nobenemu kraju. Že od jeseni zasipajo s prstjo jarek v Struževem, med to prst stresajo tudi vse mogoče odpadke. Kadar jih buldožer pravočasno zasuje, še gre. Zgodilo pa se je celo, da so ne posebno globoko zakopali tudi odpadke iz klavnice. Ne samo, da to ni primeren kraj za take odpadke — (kaj bi k temu rekla sanitarna inšpekcija) — pač pa je tudi neznenos smrad opozarjal mimoidoče, da nekateri vozijo smeti tudi tja, kamor ni treba.

Prešernovo gledališče v Kranju

SREDA — 5. junija, ob 20.
ur. Finžgar: RAZVALINA
2. JULIJENJA — gostovanje na
Jesenčnah na reviji dramskih
skupin SRS

CETRTEK — 6. junija ob
17.30 lutkovna predstava N.
Simončič: ZMESJAVA go-
stovanje v Cerklijah

Zahvala

Ob prečni izgubi našega dragega očeta, brata,
strica in starega ata

Mihaela Urbanca

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
priateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi
zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno se
zahvaljujemo g. župniku za poslovilne besede.

Zaluboči: hčerka Zofka, sin Lovro in
Jože ter sestra Micka z družinami
in drugo sorodstvo.

Goriče, Stružev, Amerika, Avstralija, 30. 5. 1968

Nesreča zadnjih dni

Od petka, 31. maja, se je na gorovjskih cestah pripečilo 26 prometnih nesreč. Od tega jih je bilo 19 lažnih.

V soboto, 1. junija, dopoldne se je na Jesenčah na cesti Toneca Tomšiča zrušil lesen most pod tovornjakom KR 59-41, ki ga je vozil Albin Gašperin. Nesreča se je pripetila, ker je voznik zapeljal na most, ki je zaprt za ves promet zaradi dotrajanoosti. Tovornjak je padel deset metrov globoko na ozkočirno železnicu. Ranjen je bil le sotnik Alija Keserovič, na tovornjaku pa je za okoli 30.000 N din škode. Sopotnica je bila težje ranjena, na av-

deljo dopoldne zaneslo s ceste na travnik osebni avtomobil 20-E-20, ki ga je vozil Ratmir Dujkovič iz Beograda. Po kakih štiridesetih metrih vožnje po travniku je avtomobil padel še v potok Dobričnik. Nesreča se je pripetila zaradi prevelike hitrosti na mokri cesti. Sopotnica je bila težje ranjena, na av-

tomobilu pa je za 15.000 N din škode.

V ponedeljek ob peti urji zjutraj se je na cesti četrtega reda v Kopačnici mopedist Franc Mezek izogbil divjemu zajcu. Pri tem pa je zapeljal preveč na levo stran ceste in trčil v osebni avtomobil GO 35-43, voznik Peter Bevk. Mopedist je bil lažje ranjen, škode pa je za 1400 novih dinarjev.

L. M.

POKLICNA INDUSTRIJSKA SOLA PRI ŽELEZARSKEM IZOBRAZEVALNEM CENTRU JESENICE — OBJAVLJA

V P I S

UČENCEV V I. LETNIK SOLSKEGA LETA 1968/69
ZA UCENJE NASLEDNJIH POKLICEV:

- topilec (metalurški)
- ključavničar
- varilec
- elektrikar
- kovinostrugar
- vodovodni instalater

Sprejem za vse navedene poklice bo 2. 7. 1968 ob 8. uri na šoli. Naknadni vpis za prosta mesta, za navedene poklice bo 9. 7. 1968 ob 8. uri.

Pogoji za vpis so:

— z uspehom končan osmji razred osnovne šole; izjemoma bodo sprejeti za topilce tudi učenci, ki so dovršili le sedmi razred s tem, da bodo imeli v I. letniku najprej pouk iz snovi 8. razreda osnovne šole po programu za odrasle, nakar bodo še redno vpisani in nadaljevali šolanje.

Pogojno se lahko vpšejo tudi tisti, ki imajo popravne izpite in jih bodo opravili v jesenskem roku.

- starost do 18 let
- dobro telesno in duševno zdravje
- če bo prijavljencev več kot jih bo mogoče sprejeti za določen poklic, opravljajo ti pismeni preizkus znanja iz matematike in ročnih spremnosti. (S seboj prinesite pisalni pribor). Komisija bo obvestila že na dan sprejema, kdo izmed prijavljencev izpoljuje pogoje za vpis. Sprejeti bodo hkrati dobili pismena navodila za prihod v šolo.
- prednost pri sprejemu imajo topilci
- šolanje za vse poklice traja tri leta
- možnost nadaljevanja šolanja v TSS — oddelki za odrasle

Ugodnosti sprejetih učencev:

— učenci prejemajo mesečno nagrado. Višina se določa glede na leto učenja, dosežen uspeh ob vsaki redovalni konferenci, da ni neopravičenih izostankov in posebne pogoje tistega, ki priznava nagrado. V okviru navedenih meril so razponi nagrad naslednji:

- za topilce od 10.000—30.000 S din
- za vse ostale poklice od 7.000—26.000 S din
- dodatno nagrado dobijo še prizadetni učenci glede na vrednosti opravljenega dela pri praktičnem pouku v šolskih delavnicah
- vsak prejme v treh letih učenja 3 delovne obleke.
- Železarna jamči zaposlitev vsem topilcem po končani šoli
- oddaljeni imajo možnost bivati v šolskem internatu z mesečno oskrbovalnino 25.200 S din. Interesenti morajo poslati še posebno vlogo na Upravo doma za sprejem,
- mesečno 4.000 S din v bonih za malico

Prijava za vpis:

— prošnjo, koljkovanjo s 50 S din je potrebno poslati na ravnateljstvo šole do 1. julija 1968, za naknadni vpis do 8. julija 1968. K vlogi je potrebno priložiti:

- kratek življenjepis
- rojstni list
- spričevalo o končani osnovni šoli
- mnenje šole
- 2 znamki po 50 S din

V prošnji je potrebno navesti poklic, katerega se želi učiti.

Informacije daje tajništvo šole.

Ravnateljstvo poklicne ind. šole

Prodam

Prodam odlično ohranjeno DKW-1000 S z radioaparatom blaupunkt in zimskimi GU-MAMI. Bernik, Pot na Jošta 26, Kranj 2849

Prodam VW-1200, eksportni model, letnik 1965, z dodatno opremo. Informacije na telefon 21-782 ali 22-307, Kranj 2857

Prodam FIAT-1100 — po generalni. Žeje 5, Duplje 2900

GOSTILNA
ZLATA RIBA,
KRAJN

sprejme

natakarico

Pogoj: KV ali PV natakarica z nekajletno prakso. Nastop službe takoj. Prijava na upravo podjetja CENTRAL, Kranj, Majstrov trg 11

Prodam VW-1200, letnik 1954, po zelo ugodni ceni. Kranj, Gorenjesavska 1 2901

Ugodno prodam FIAT-KAMPANJOLO. Cerknje 79 2902

Prodam MOTOR galeb in dva motorna TRICIKLA. Tenušče 12, Golnik 2903

Prodam stoječo LUCERNO in SENO, St. Loka 5, Škofja Loka 2904

Prodam 2 ha sladke stope TRAVE ali zamenjam za PSENICO ali AJDO. Dvorje 58, Cerknje 2905

Prodam BIKCA, 18 mesecev starega, Sidraž 5, Cerknje 2906

Prodam suho SADJE, Lahovče 64, Cerknje 2907

Prodam dva BIKCA, 1 leto starca. Senturška gora 5, Cerknje 2908

Prodam montažno HIŠICO (9 x 7,80 m) v Šk. Loka (tip Jelovica). Trata 2, Šk. Loka 2910

Prodam KOMPRESOR za avtoličarja — za polnjenje gum. Velesovo 56, Cerknje 2911

Po ugodni ceni prodam kabinet STEIDLNIK gorenje 110, električni PEKAC in

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, mašloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročniška: letna 24.—, poletna 12.— N din. Cena posameznih številk 0,40 N din — Inozemstvo 40,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

šensko KOLO, Vidie, Begunjščica c. 1, Lesce 2912

Prodam delovnega VOLA, 400 kg težkega, in BIKCA, 200 kg. Breg 8, Predvor 2913

Prodam KRAVO z drugim teletom. Habjan, Breznička 11, Šk. Loka 2914

Prodam dve PŪŠKI lamerles 16x16, krogla risanica 7x84. Kranj, Luznarjeva 14 2915

Prodam KRAVO, 9 mesecev brejo, Senčur 113 2916

Prodam otroško POSTELJICO in STAJICO, Veličkovič, M. Pijade 6, Kranj 2917

Prodam večjo količino HRUSOVEGA MOSTA, Sp. Otok 22, Radovljica 2918

Prodam SLAMOREZNICO z verigo in puhalnikom, novejši tip ter SILOKOMBANJ. Senčur 235 2919

KOMBINIRAN otroški VOZICEK in KOSARICO prodam. Ogled od 16. ure dalje. Homec, Ul. 1. avgusta 11, Kranj, telefon 22-072 2920

Prodam ali zamenjam VIKEND v Piranu za ENOSTANOVARNIŠKO HIŠICO od Kranja do Bleda. Ponudbe poslati pod »HIŠICA« 2921

Ugodno prodam avto SKODO — letnik 1966 in PRIMO-175 cm (zeleno). Vidmar, Tomšičeva 5, Kranj 2924

Prodam MOPED tomos, PRIKOLICO za avto, SOTOR za 4 osebe in kabinet STEIDLNIK, Cirilova 16, Kranj-Orehet 2925

Prodam KOZO in OVCO. Milje 18, Senčur 2927

Poceni prodam moderno KREDENCO in pomivalno

MIZO, Kranj, Partizanska 28 2928

Kupim

Kupim FIAT — 750, letnik 1966—68. Zelnik, Goriče 10, Golnik 2922

Kupim rabljene DESKE za opaže. Naglič, Krašnjeva 30, Kranj 2923

Kupim vsako količino suhih BUTAR, Pekarija, Senčur 87 2926

Ostalo

Sprejemem FANTA ali DEKLE na hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Gostiina Benedik, Stražišče 2883

Našla sem POROČNI PRSTAN. Dobij se Kranj, Nazorjeva 2, stanovanje 11 2929

Oseba, ki je vzela ROZE z okna, naj jih takoj vrne, ker je bila opazovana. Kranj, Žanovca 10 2930

Oddam vrstni red za AVTO-NSU, tip 110. Dobava junij. Ješe Jože, Kranj, Kocijanova 8, telefon 21-013 2931

Iščem 200.000 Sdin posojila. Dam nagrado. Naslov v oglašenem oddelku 2932

Iščemo KUHARICO in kuharško POMOČNICO za takoj (sezonsko) z dobro plačjo: HOTEL, Finkensteinhof — 9585 Gódersdorf 28 bei Vilach — Koroška 2933

Solidnega UPOKOJENCA sprejemem v vso oskrbo. Ponudbe poslati na podružnico Glasa Jesenice pod »Jesen« 2934

ZIVILSKI KOMBINAT ŽITO

Ljubljana, Šmartinska 154

prodaja

- poslovno 4-etažno zidano zgradbo na Bregu ob Savi na Gorenjskem — koristne površine 448 m²
- poslovno 3-etažno zidano zgradbo — na Fužinah št. 8 pri Ljubljani — koristne površine 1.600 m²
- poslovno 4-etažno zidano zgradbo z gospodarskim poslopjem v Novi vasi — Zapužah na Gorenjskem — koristne površine 667 m²
- poslovno 2-etažno zidano zgradbo — Domžale — koristne površine 560 m²
- poslovno 2-etažno zidano zgradbo — Bistrica pri Domžalah — koristne površine 533 m²

Zgradbe so primerne za obrt, skladišče in podobno.

Podrobna pojasnila dobre interesenti na Upravi Kombinata v Ljubljani, Šmartinska c. 154, telefon št. 317-409 ali na upravi DE Gorenjska, pekarna Lesce, telefon št. 064-70-303.

Pismene ponudbe sprejema pravna služba Kombinata v Ljubljani, Šmartinska 154, najkasneje do 17. 6. 1968.

Gimnazija v Kranju

razpisuje vpis v I. razred za šolsko leto 1968/69

Gimnazija v Kranju bo sprejela v šolskem letu 1968/69 v prvi razred 120 novih učencev.

Pogoji:

- uspešno dovršena osnovna šola,
- kandidat ne sme biti starejši od 18 let,
- prednost imajo kandidati iz občin Kranj, Radovljica in Tržič,
- pri izbiro kandidatov bodo upoštevani učni uspehi v osnovni šoli in rezultati testiranja pred sprejemom.

Rok za prijavo: Uprava šole bo sprejemala prijave do vključno petka, 21. junija 1968.

Priloge: Prijavi (obr. 1,20), kolkovani z 0,50 N din je treba priložiti še:

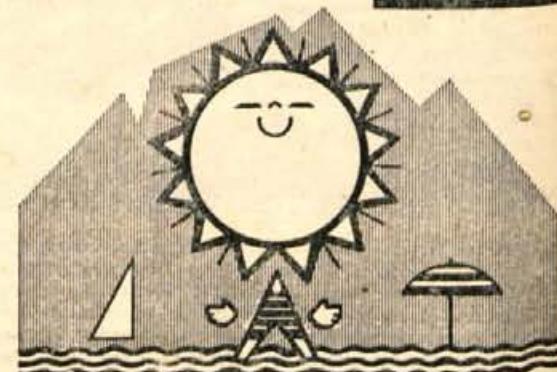
- spričevalo o dovršeni osnovni šoli (original)
- izkaz o uspehu in vedenju
- rojstni list.

Zakasnelih prijav in prijav brez ustreznih prilog komisija ne bo upoštevala.

Pred sprejemom bodo vsi kandidati opravljali preizkus znanja iz slovenskega jezika, matematike in tujega jezika. Preizkus znanja bo 25. in 26. junija. Kandidati naj se zberejo na gimnaziji 25. junija ob 7.30.

K pismenim izpitom prinesejo pero, svinčnik, trikotnik in šestilo.

Razpisna komisija
GIMNAZIJE KRAJN

**poletna
izdaja**

**VEČ
RAZVEDRILA
VEČ
ZANIMIVOSTI
VEČ
ZA VSAKOGAR**

**ZDRAŽITE PRIJETNO S KORISTNIM
Z GLASOM NA POČITNICE**

Kadar potujete na pocitnice, se spomnite tudi na vaš priljubljeni casopis GLAS. Pravocasno nam sporočite pocitniški naslov

GLAS, VAS SPREMLJEVALEC NA POČITNICAH.

PRAVOCASNO NAM SPOROCITE VAS POČITNIŠKI NASLOV

Šolsko športno društvo Janez Peterenel niza uspehe

Kramljanje o delu škofjeloških gimnazijcev-športnikov

Ze skoraj mesec dni je mnilo od letošnjega pohoda Po potek partizanske Ljubljane. Ta tradicionalna športna manifestacija, posvečena spomini na temne dni slovenskega glavnega mesta, vsakič privablj v Ljubljano mnogočte tekmovalcev od vsepovsod. Stari in mladi merijo med seboj svoje moči in vzdržljivost. Spričo hude konkurenco pomeni zmaga v katerikoli tekmovalni disciplini pohoda večnik uspeh. Prav to nas je napotilo, da smo obiskali šolsko športno društvo Janez Peterenel iz gimnazije v Škofji Loki, ki je na tekmovalje v Ljubljani poslalo kar deset ekipa, in v štafeti zmage 3x1000 m ter 3x600 m osvojilo tri prva, dve tretji, eno peto in eno sedmo mesto. Pogovorili smo se s profesorjem telesne vzgoje Ivanom Kriznarjem, mentorjem športnega društva in hkrati tudi trenerjem mladih športnikov.

Mož je rade volje spregovoril o svojih varovancih, dijakih škofjeloške gimnazije. »SSD Janez Peterenel smo na našem zavodu ustanovili že pred leti. Sprva ni bilo lahko. Razen imena društva, nekaj žog in volje za trening med dijaki nismo imeli ničesar. Toda to je sedaj že pozboljeno. Danes v društvu aktivno sodeluje nad 100 dijakov našega zavoda, kar je več kot 50% vseh gimnazijev. Tudi glede opreme smo že mnogo na boljšem.«

SSD Janez Peterenel ima 4 sekcije: atletsko, košarkarsko, šumučarsko in telovadbo. Prva je najstarejša, saj deluje že šest let. To se tudi pozna na številu njenih priateljev — kar 50 aktivnih članov šteje. Mladi atleti so se pred leti povezali z atletskim klubom Triglav iz Kranja in tako naglo napredovali. Nekateri danes že znani športniki kranjskega Triglava — Hafner, Osvnikarjeva, Bizjakova, Starman in drugi — so se z osnovanimi atletskimi večinami seznanili prav v matičnem gimnazijskem društvu. Ne bo odveč naštetiti tudi nekaj drugih uspehov te-

Sport v kratkem

ROKOMET — Zaradi zaporedne igrišča v Tržiču so rokometisti Tržiča igrali v nedeljo prvenstveno tekmo z Brežicami v Kranju in zmagali z 11:7 (4:3). V ženski ligi pa so Selca doma s težavo premagale s 5:4 (2:3) ljubljansko Olimpijo in si s tem že skoraj zagotovile druge mesto. V derbi srečanja gorenjskih predstavnikov Kranja in Storžiča so zmagale Kranjčanke s 5:6 (5:2) in se zaradi tega na lestvici pomaknile za stopnico više.

ODBOJKA — V gorenjskem derbiju republike lige so Jesenice gladko premagale Triglav s 3:0. Izgubil pa je tudi Kamnik z 0:3 v igri z Mariborom.

sekcijs; dekleta so bila lani ekipne zmagovalke na gimnaziji v Murski Soboti in druge na tekmovalju za atletski pokal Slovenije; pozamezniki, tako fantje kot dekleta, so zmagali na številnih srednjšolskih in drugih tekmovaljih; moška ekipa je, tako kot letos, zmagala na štafeti zmage 3x1000 m v Ljubljani.

O košarkarski sekciji je tov. Križnar povедal naslednje: »Košarko vzdržujemo zato, ker nekdo mora razvijati množičnost v tej športni panogi. Škofjeloški košarkarski klub Kroj, ki zadnje čase žanje uspeh za uspehom, skrbi za vrhunsko kvaliteto. Mi pa bi radi poskrbeli za zaledje, iz katerega bo klub lahko obnavljal svoje vrste.«

Šmučarska sekcija je le bolj rekreativnega značaja. Nima stalnih članov, pač pa vsako leto med zimskimi počitnicami klub priredi za svoje člane tečaj na Starem vrhu. Gre predvsem zato, da se čim več dijakov nauči smučanja, saj je to ena najbolj zdravih športnih panogn. Socialno šibkim dijakom posoja opremo društvo.

V okviru SSD deluje tudi sekcija za orodno telovadbo. Trenutno redno vadijo le dekleta. To je namreč športna panoga, ki zahteva največ resnosti, trud in dolg trening in še cesto ni prizakovanih rezultatov. Razen tega je na leto odločno premašo tekmovalj — navadno le eno — torej premašo možnosti za uveljavitev.

S profesor Križnarjem smo se potem zapletli v pogovor o tem, kakšen in kolikšen je pomen športnega udejstvovanja dijakov na njih vzgojo in ali športna aktivnost vpliva na šolski uspeh.

»Značilno je, da imamo med člani SSD razmeroma malo dijakov z eno ali več slabimi ocenami. To kaže, da društvo tudi v vzgojnem pogledu pozitivno vpliva na svoje člane. Izrazito slabim dijakom smo nekaj časa prepovedovali trening, kar pa skoraj vedno ni imelo začlenjenih posledic. Po novem takšne člane ne oviramo pri športnem udejstvovanju, pač pa skušamo vplivati nanje prek njihovih tovaršev v društvu,« je pojasnil profesor Križnar.

Se nekaj velja napisati ob tem. O načinu vodenja društva namreč. Dijaki ga sami upravljajo. Tu gre za resnično samoupravo mladih 15, 16 in 17-letnih ljudi. Profesorji jim pri tem samo svetujejo in pomagajo. Mar ni to najučinkovitejši način, kako mladino pripraviti na samoupravne odnose, s katerimi se bodo srečevali kasneje, na delovnih mestih?

Mladina je torej pripravljena delati. Zgrešeni so očitki na račun njene neaktivnosti. Seveda, treba ji je posvetiti določeno mero pozornosti in dovolj časa. Tudi

izdatki za športno udejstvovanje mladine niso nikdar tako visoki kot stroški za odpravo posledje zanemarjanja športne in vzgojne aktivnosti mladih. Lepo in zgoščeno je te misli izrazil francoski športni delegat na nedavnem zasedanju na Bledu: »Telesna vzgoja je močno sredstvo vzgoje.«

I. Guzelj

V rokometu in košarki : Kranj

Na letošnjem festivalu bratstva in enotnosti so imeli od kranjskih športnikov največ uspeha košarkarji, rokometisti in rokometnice. Vsi so namreč zmagali in na tekmovalju pokazali zelo solidno in borbeno igro. Rokometnice so v finalu odpravile Niš s 7:2 (5:0). Moška ekipa Kranja pa je v rokometu po podaljških premagala Slavonski Brod z 10:9.

Prvo mesto pa so osvojili tudi kranjski košarkarji, ki so v finalu odpravili ekipo Nikšića.

V namiznem tenisu sta obe kranjski ekipi zasedli drugo mesto. D. Humer

XIII. festival bratstva in enotnosti v Kranju

Uspešni domačini

V atletskem delu 13. festivala bratstva in enotnosti v Kranju je bilo dosegelih nekaj odličnih rezultatov. Največ uspeha so imeli atleti in atletinja Kranja, ki so zasedli kar deset prvih mest ter zabeležili dva nova gorenjska rekorda: Franci Hafner v jeku na 1500 m (4:00,8) in Dušan Prezelj v skoku v daljino (680 cm).

REZULTATI — moški: 100 m: 1. Sušanji (RI) 11,0, 3. F. Fister (Kr) 11,6, 6. Konc (Kr) 12,1; 300 m: 1. Sušanji (RI) 34,6, 4. Zumer (Kr) 37,4, 5. Marn (Kr) 38,0; 1500 m: 1. Mitič (Niš) 3:56,0, 2. Hafner (Kr) 4:00,8, 6. Hočevar (Kr) 4:40,1; višina: 1. Prezelj (Kr) 176, 3. Mokić (Kr) 155; daljina: 1. Prezelj (Kr) 680, 2. F. Fister (Kr) 638, 4. M. Faganel (Kr) 581; krogla: 1. Pajk (Kr) 13,32, 2. Konc (Kr) 12,17, 3. Kaštivnik (Kr) 11,77, 6. Pristov (Kr) 11,07; disk: 1. Konc (Kr) 40,62, 3. Pajk (Kr) 40,00, 4. Napast (Kr) 33,07, 5. Pristov (Kr) 32,97; 4 x 100 m: 1. Zagreb 45,3, 2. Kranj 45,4; ženske — 60 m: 1. Klemenc (Kr) 8,0, 4. Strah (Kr) 8,5; 100 m: 1. Osvnikar (Kr) 12,6, 3. Bizjak (Kr) 13,4; 600 m: 1. Sabados (Zg) 1:43,8; višina: 1. Klemenc 145, 2. Trček 130, 3. Strah (vse Kr) 125; daljina: 1. Bizjak (Kr) 519, 2. Osvnikar (Kr) 499; krogla: 1. Knaubert (Kr) 8,11; disk: 1. Raušević (Zg) 26,97, 2. Knaubert (Kr) 23,32; 4 x 60 m: 1. Kranj 31,1. M. Kuralt

Rekord Lidije Švarc

V okviru mladinskega festivala bratstva in enotnosti so nastopili tudi plavalci in plavalke iz Zagreba, Reke, Subotice in Kranja. Najboljši rezultat je dosegla Kranjčanka Lidija Švarc, ki je na 100 m prsno postavila nov državni mladinski (zimski) rekord z 1,21,8. Tudi v drugih disciplinah so bili zabeleženi solidni rezultati.

REZULTATI: moški — 100 m prost: 1. Matič (Zagreb) 1,00,0; 2. Brezec (Kranj) 1,02,8, 3. Stružnik (Kranj) 1,07,4; 100 m prsno — 1. Sermek (Zagreb) 1,19,6, 2. Grošelj (Kranj) 1,22,0, 3. Zupanc (Kranj) 1,22,8, 4. T. Slavec (Kranj) 1,26,8; ženske — 100 m prost: 1. Zuani (Reka) 1,09,8, ... 3.—4. Virnik in Mihelič (obe Kranj) 1,14,4, 100 m prsno: 1. Švarc (Kranj) 1,21,8, 2. Mandelc (Kranj) 1,25,6 itd. P. Didić

Zelo zanimive so bile tekme v rokometu med moškimi ekipami na letošnjem festivalu bratstva in enotnosti v Kranju. Po dramatičnih igrah so prvo mesto presenetljivo osvojili Kranjčani. Na sliki: Priština : Bosanski Šamac

Na igrišču pred Tekstilno šolo so v okviru mladinskega festivala bratstva in enotnosti igrale ženske rokometne ekipy. Naša slika prikazuje srečanje Gornja Radgona : Niš. Tekmo je sponzoril Nikica Božinović z Gočnika.

Hokejska dvorana na Jesenicah?

Z občnega zbora hokejskega kluba

Pred dnevi je bil redni letni občni zbor hokejskega kluba Jesenice.

Predsednik Talar je uvodoma najprej pozdravil predstavnika sindikata Železarne tov. Prešerna, SD Jesenice tov. Jelena in HZS tov. Bezlaja in Vidica, ni pa bilo nobenega predstavnika hokejske zveze Jugoslavije.

Iz poročil je bilo razvidno, kolikšna je bila dejavnost kluba v pretekli sezoni.

Rednih tekmovanj so se udeleževala tri moštva, delo-

vala pa je tudi pionirska hokejska šola, ki deluje že drugo leto, samo prvi letnik pa je preteklo sezono obiskovalo 31 pionirjev.

Sezona je bila po rezultatih uspešna kot še nobena doslej. Prva ekipa je osvojila naslov državnega prvaka, bila je prva v tekmovanju za jugoslovanski pokal, zasedla je visoko mesto v alpskem pokalu (odigrati morajo še tekm z Bolzanom) in se uvrstila celov v četrtnale evropskega pokala, kjer pa bi lahko dosegla še večji uspeh, če bi stvari potekale tako, kot bi morale.

Poleg tega pa tudi uspeh reprezentance na olimpijskih igrah pripada Jeseničanom, saj je bilo v njej kar 12 članov HK Jesenice.

Klub pa je klub velikim uspehom v težki finančni situaciji, saj je imel na dan 30. aprila 44.601,31 N din dolga. Člani uprave so si prizadevali, da bi na razne načine pridobili denar, vendar jim to ni povsem uspelo. Največ jim je pomagala Železarna; tudi z izredno plačanimi dopusti, bolj pa bi lahko pomagala druga podjetja v občini in družbene organizacije. Predlagali so, da bi ukinili kolektivno članarino, ker ni prinesla pričakovanega učinka, uvedli pa bi permanentne vstopnice, ki bi bile prenosljive. Za nakup opreme pa bi denar prispevale sindikalne podružnice delovnih organizacij in posamezniki.

Predračun za letošnje leto je 378.500 N din in je vsekakor veliko vprašanje, kako dobiti tako veliko vsoto.

Največ so govorili o gradnji hokejske dvorane. Dvorana je osnovni pogoj za še

nadaljnji razvoj jeseniškega hokeja. Pri tem pa bi morale pomagati vse delovne organizacije v občini in tudi družbenopolitične organizacije, katerih predstavnikov žal klub vabilu ni bilo na zbor, kjer bi lahko kaj več povedali o tem.

Dvorano bi lahko uporabljali tudi za druge namene in ne samo za hokej. Zato naj športne organizacije začnejo akcijo za gradnjo in pri tem ne smejo odnehati. O tem problemu pa bodo spregovorili tudi na zasedanju občinske skupščine.

Nazvoči so bili seznanjeni tudi s tem, da novica, ki jo je dala posebna komisija, ki je raziskovala problem štirih spornih igralcev HK Jesenice, ni točna. O tem HK Jesenice in HK Olimpija nista imela nobenega razgovora. Razgovor je bil le o tem, da se morajo vsi jugoslovanski klubovi poprej spoznati za prestop igralcev.

Vsekakor pa o tem Jeseničani niso še rekli zadnje besede in bo treba spremeniči tudi pravilnike o registraciji hokejskih igralcev. Na skupščini hokejske zveze Jugoslavije, ki bo 8. junija, pa bodo zahtevali tudi reorganizacijo te zveze.

Ob koncu občnega zборa so izvolili nov 18-članski upravljalni odbor in sprejeli program dela za sezono 1968/69. Program bo še bolj bogat kot pretekla leta. Treningi že potekajo, prvo gostovanje pa je predvideno že v drugi polovici julija.

Z. Pavlič

Rokometaši za dan mladosti

V počastitev dneva mladosti so bili turnirji v Radovljici, Dupljah in Kamniku.

V Radovljici je bil vrstni red naslednji: 1. Radovljica A, 2. JLA Boh. Bela, 3. Radovljica B. Najboljši strelec turnirja pa je bil Janez So-

Triglav ostal doma

Beograd in Subotica sta v nedeljo gostila najboljše mlade atlete in atletinje v finalnem delu tekmovanja za atletski pokal Jugoslavije. V to tekmovanje se na podlagi rezultatov republiških finalov uvrstili po 12 najboljih v vsaki disciplini. Kranjski Triglav je imel v finalu osem tekmovalcev (4 mladinke in 4 mladince), med njimi tudi tri favorite za prvo mesto (Prezelj — troskok, Mokič — palica, Osovnikarjeva — 100 m). Zaradi velikih stroškov pa so tokrat kranjski atleti morali ostati doma. V klubu upajo, da se bo finančna situacija uredila do državnega mladinskega prvenstva v Skopju in Varaždinu, kjer bodo imeli mladinci zadnjo možnost uvrstitve v državno mladinsko reprezentanco.

M. K.

Dež oviral tekmovanje

V Ljubljani je bilo v soboto in nedeljo kvalifikacijsko tekmovanje za atletski pokal Slovenije za mlajše mladince in mladinke. Tekmovanje bi moralo biti že pred tednom, vendar ga je organizator (AAK Olimpija) zaradi močnega naliva moral prestaviti. Vendar žal tudi tokrat z vremenom ni bilo sreče. Medtem ko je sobotni del prireditve potekel v normalnih pogojih, pa je v nedeljo dopoldne neprestano deževalo, kar je vplivalo na rezultate in s tem na uvrstitev v republiški finale. Posebno se bo to pozorno kranjskemu Triglavu, saj zaradi slabega vremena v nedeljo sploh ni odpotoval ženski del ekipe.

V soboto je najbolj razveselila Saša Vidovič, ki je klub zimskemu odmoru ponovno v dobrni formi, saj je v teku na 80 m z oviram izboljšala svoj gorenjski rekord za vse kategorije. Nov gorenjski rekord za pionirke in

telšek (Radovljica A) s 24 golji.

V Dupljah sta se srečali le moštvi Kriz in Dupelj. Zmagala so Križani 22:15.

V Kamniku sta nastopili prav tako samo dve moštvi. Zmagala je Radovljica s 33:24.

mlajše mladinke je dosegla tudi Nada Klemenc v teku na 100 m.

REZULTATI — mladinci —
100 m: 1. Simčič (Ol) 11,6,
 10. Rooss 12,9, 12. Osovnikar
 (oba Tr) 13,3; 300 m: 1. Melo
 (Ol) 38,4, 2. Kleč 38,5, 10.
 Peternelj 42,7, 11. Vugnati
 (vsi Tr) 44,8; daljina: 1. Je-
 reb (Ol) 592, 2. F. Faganel
 573, 7. Osovnikar 532, 12.
 Rooss (vsi Tr) 438; krogla:
 1. Stimec (Ol) 15,08 (državni
 rekord za mlajše mladince);
 3. Lapanja 10,51, 4. F. Faganel
 (oba Tr) 10,20; kopje: 1.
 Knaus (Koč) 50,38, 6. Belak
 (Tr) 30,03; 4x100 m: 1. Olim-
 pija I. 47,6, 4. Triglav 49,4;
 300 m ovire: 1. Pisk (Ol) 42,5,
 2. Kleč (Tr) 43,5; 2000 m: 1.
 Ferfila (Cerk) 5:47,0, 3. Kuhar
 6:20,8, 4. Brdnik (oba Tr)
 6:25,4; troskok: 1. Zakrajšek
 (Sl) 12,25, 2. Osovnikar (Tr)
 11,73; kladivo: 1. Sudžukovič
 39,80, 2. Lapanja 39,50, 4. Na-
 past (vsi Tr) 30,38; disk: 1.
 Sudžukovič 36,33, 2. Napast
 35,53, 4. Lapanja (vsi Tr)
 30,59; mladinke — 80 m ovire:
 1. Vidovič 12,8, 4. Strekelj
 (oba Tr) 17,6; 100 m: 1. Kle-
 menc 12,8, 6. Vidovič 13,5,
 9. Strah (vse Tr) 14,0; 400 m:
 1. Rudolf (Cerk) 67,0, 4. Hri-
 bar 70,0, 6. Košenina 82,5, 6.
 Stropnik (vse Tr) 85,2; disk:
 1. Galjaševič (Sl) 28,95, 2.
 Potočnik (Tr) 26,25.

M. Kuralt

Kegljanje V petek v Kranju: Madžarska : Triglav

Po dolgem času bomo imeli v Kranju spet kvalitetno kegljaško srečanje. V petek, 7. junija, ob 16. uri se bosta na štiristeznem kegljišču Triglava pomerili reprezentanca Madžarske in domači Triglav. Za Triglav bodo v tem srečanju nastopili naslednji igralci: Marta Ianc, Ambrožič, Bregar Česen, Jereb in Prijan.

J. J.

Vaterpolo: Mehika : Triglav preloženo

Sinoč bi moralo biti odigrano prijateljsko srečanje vaterpolske državne reprezentance Mehike in domačega Triglava. Zaradi stavke na aerodromu Orly v Parizu pa vaterpolisti iz Mehike še niso prispeli v Jugoslavijo. Zaradi tega bo predvideno srečanje šeč čez teden dni.

P. Didić

Največ so govorili o gradnji hokejske dvorane. Dvorana je osnovni pogoj za še

telšek (Radovljica A) s 24 golji.

V Dupljah sta se srečali le moštvi Kriz in Dupelj. Zmagala so Križani 22:15.

V Kamniku sta nastopili prav tako samo dve moštvi. Zmagala je Radovljica s 33:24.

JUGOTEHNICA

NOVA TRGOVINA JUGOTEHNIKE V NOVEM CENTRU KRANJA

Cenjene potrošnike Kranja in okolice obveščamo, da se je vaša priljubljena prodajalna Radiocenter preseila v nove prostore na cesti JLA št. 10 v Kranju.

Se nadalje vam nudimo bogato izbiro vsega elektrotehničnega materiala, kot novost pa uvajamo prodajo vodovodno-instalacijskega materiala.

VABIMO VAS, DA SI OGLEDATE NOVO SODOBNO PRODAJALNO V VASEM MESTU.

POMNITE JUGOTEHNIKA PRODAJA,
POPRAVLJA IN VZDRŽUJE.